

VÌ NỀN TÀI CHÍNH QUỐC GIA
MINH BẠCH, BỀN VỮNG!

KIỂM TOÁN

KIỂM TOÁN NHÀ NƯỚC

Điện thoại: (024) 6282 2100 - Fax: (024) 6282 2191

Email: baokiemtoan@sav.gov.vn - Website: baokiemtoannhanuoc.vn, www.auditnews.vn

NĂM THỨ CHÍN

Số **11/2020 (401)**

THỨ NĂM

NGÀY 12-3-2020

Ban Thường vụ Đảng ủy KTNN làm việc với Ban Thường vụ Đảng ủy Khối các cơ quan T.Ư về công tác tổ chức Đại hội Đảng các cấp

Chiều 11/3, tại Hà Nội, Ban Thường vụ Đảng ủy Khối các cơ quan T.Ư đã làm việc với Ban Thường vụ Đảng ủy KTNN về công tác tổ chức Đại hội Đảng các cấp (ảnh bên).

Tham dự buổi làm việc có đồng chí Trương Xuân Cừ - Phó Bí thư Đảng ủy Khối các cơ quan T.Ư và các đồng chí trong Ban Thường vụ Đảng ủy Khối. Về phía KTNN có các đồng chí: Hồ Đức Phớc - Ủy viên T.Ư Đảng, Bí thư Đảng ủy, Tổng Kiểm toán Nhà nước; Nguyễn Quang Thành - Phó Bí thư Đảng ủy, Phó Tổng Kiểm toán Nhà nước; Đoàn Xuân Tiên - Chủ nhiệm Ủy ban Kiểm tra Đảng ủy, Phó Tổng Kiểm toán Nhà nước và các đồng chí trong Ban Thường vụ Đảng ủy KTNN.

Tại buổi làm việc, đồng chí Nguyễn Bá Dũng - Chánh Văn phòng Đảng - Đoàn thể (KTNN) - đã trình bày Báo cáo công tác chuẩn bị Đại hội Đảng các cấp trong Đảng

bộ KTNN. Theo đó, xác định công tác chuẩn bị Đại hội Đảng các cấp là một trong những nhiệm vụ quan trọng hàng đầu, Ban Thường vụ Đảng ủy KTNN đã tập trung lãnh đạo, chỉ đạo các cấp ủy tổ chức học tập, quán triệt, tuyên truyền,

triển khai các văn bản của Đảng về công tác tổ chức Đại hội Đảng các cấp. Ban Thường vụ Đảng ủy KTNN đã ban hành hướng dẫn chương trình, kịch bản Đại hội; dự kiến phân bổ số lượng đại biểu tham dự

(Xem tiếp trang 10)

Tiếp tục siết chặt kỷ luật, kỷ cương trong hoạt động kiểm toán

2

Đổi mới phương pháp, đẩy mạnh ứng dụng công nghệ để nâng cao hiệu quả

3

Hạn chế thất thoát thuế trong lĩnh vực kinh doanh bất động sản

4

Kinh nghiệm và giải pháp nâng cao chất lượng kiểm toán ngân sách địa phương

5

Bước tiến lớn trong cải cách thủ tục hành chính của BHXH Việt Nam

10

Hướng đi nào cho xe công nghệ?

12

Chủ động dự trữ, cung ứng hàng hóa thiết yếu ứng phó với dịch bệnh

13

PAKISTAN:
Sai phạm trong tuyển dụng gây thất thoát hàng triệu Rupí

16

KIỂM TOÁN TOÀN DIỆN DỰ ÁN PPP - YÊU CẦU CẤP THIẾT

(Xem trang 6, 7, 8 và 9)

Chuyện trong tuần

Vai trò của Kiểm toán Nhà nước đối với dự án PPP - những câu hỏi còn bỏ ngỏ

□ TS. VŨ ĐÌNH ÁNH - Chuyên gia Kinh tế

Ở Việt Nam, PPP được hiểu là đầu tư theo hình thức đối tác công - tư. Theo đó, Nhà nước và nhà đầu tư phối hợp thực hiện các dự án phát triển kết cấu hạ tầng, cung cấp dịch vụ công trên cơ sở

hợp đồng dự án hoặc hợp đồng dự án giữa cơ quan nhà nước có thẩm quyền với nhà đầu tư, DN để xây dựng, cải tạo, vận hành, kinh doanh, quản lý công trình hạ tầng, cung cấp dịch vụ công.

Sau khoảng 1 thập kỷ thực hiện PPP chủ yếu thông qua hình thức BOT (xây dựng - kinh doanh - chuyển giao) và BT (xây dựng - chuyển giao), nước ta đã huy động được hàng trăm nghìn tỷ đồng để xây dựng cơ sở hạ tầng giao thông quan trọng và hiện đại, góp phần tích cực vào sự phát triển kinh tế - xã hội. Tuy nhiên, việc đầu tư theo hình thức PPP đã và đang bộc lộ những bất cập, sai phạm nghiêm trọng,

(Xem tiếp trang 3)

Theo dòng thời sự

- Chiều 10/3, tại trụ sở Chính phủ, Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc tiếp ông Kamal Malhotra - Điều phối viên thường trú của Liên Hợp Quốc tại Việt Nam.
- Ngày 10/3, tại Hà Nội, Bộ trưởng, Chủ nhiệm Văn phòng Chính phủ Mai Tiến Dũng chủ trì cuộc họp với các Bộ, ngành, chuẩn bị cho việc công bố vận hành một số phân hệ của Hệ thống thông tin báo cáo Chính phủ. Dự kiến, Hệ thống sẽ được khai trương vào chiều 13/3 tới. Đây là bước đi đầu tiên hướng tới hình thành Hệ thống báo cáo quốc gia vào cuối năm 2020.
- Ngày 10/3, tại TP. Đà Nẵng, Bộ trưởng Bộ Công Thương Trần Tuấn Anh chủ trì Hội nghị Bộ trưởng Kinh tế ASEAN hẹp (AEM) lần thứ 26.
- Sáng 10/3, tại Hà Nội, Ban Chỉ đạo phòng, chống dịch Bộ Quốc phòng tổ chức Hội nghị Đánh giá kết quả thực hiện và triển khai nhiệm vụ phòng, chống dịch Covid-19 trong thời gian tới.■

Hướng tới Đại hội Đảng bộ KTNN lần thứ VII

Các tiểu ban phục vụ Đại hội Đảng bộ KTNN lần thứ VII tích cực triển khai nhiệm vụ

Mới đây, Tiểu ban Tổ chức phục vụ và Tiểu ban Tuyên truyền thuộc Ban Tổ chức Đại hội Đảng bộ KTNN lần thứ VII (nhiệm kỳ 2020-2025) đã tổ chức họp cho ý kiến về các nội dung công tác và phân công nhiệm vụ đối với các thành viên của từng tiểu ban.

Tại cuộc họp Tiểu ban Tổ chức phục vụ Đại hội, các thành viên đã đóng góp ý kiến về nội dung liên quan đến công tác của 3 tổ thuộc tiểu ban, việc phân công nhiệm vụ cho các thành viên cũng như công tác xây dựng chương trình, kế hoạch làm việc của tiểu ban... Đồng chí Nguyễn Quang Thành - Phó Bí thư Đảng ủy, Phó Tổng Kiểm toán Nhà nước, Trưởng Tiểu ban - yêu cầu các thành viên của Tiểu ban cần nghiên cứu, xây dựng chương trình, kế hoạch công việc cụ thể, hoàn thiện kế hoạch công tác của Tiểu ban. Trên cơ sở đó, Tiểu ban sẽ tổng hợp và xây dựng chương trình, kế hoạch công tác của Tiểu ban. Đồng chí Nguyễn Quang Thành yêu cầu Chánh Văn phòng Đảng - Đoàn thể bố trí nhân sự tăng cường tham gia vào Tiểu ban; đôn đốc các đơn vị,

(Xem tiếp trang 5)

Hoãn tổ chức thi sơ tuyển công chức Kiểm toán Nhà nước

Căn cứ tình hình thực tế diễn biến dịch Covid-19, ngày 09/3, KTNN đã có Thông báo hoãn tổ chức thi sơ tuyển đối với những người đã nộp đầy đủ hồ sơ dự thi công chức KTNN (dự kiến từ ngày 16 - 23/3/2020).

Kế hoạch tiếp theo sẽ được KTNN thông báo trên Cổng thông tin điện tử KTNN và Báo Kiểm toán.

Mọi chi tiết liên hệ Phòng 719, Vụ Tổ chức cán bộ, KTNN, địa chỉ: 116 Nguyễn Chánh, quận Cầu Giấy, TP. Hà Nội để được hướng dẫn, giải đáp (điện thoại: 024. 6262 8616 - máy lẻ 0735, 0736; email: phongnhansu@sav.gov.vn hoặc website: http://sav.gov.vn).■

Tin văn

- Vừa qua, tại Nhà Quốc hội, Phó Tổng Kiểm toán Nhà nước Vũ Văn Hòa đã tham dự phiên họp toàn thể lần thứ 43 của Ủy ban Tài chính - Ngân sách của Quốc hội.
- Vụ Tổng hợp (KTNN) đang tổng hợp kết quả kiểm toán năm 2019 và kết quả kiểm tra thực hiện kiến nghị kiểm toán năm 2018 của KTNN.
- Ban Quản lý dự án công nghệ thông tin (KTNN) đang đẩy mạnh triển khai các dự án công nghệ thông tin; hoàn thiện chức năng của Phần mềm Hỗ trợ kiểm toán các lĩnh vực và Phần mềm Quản lý hoạt động kiểm toán.■

LÊ HÒA

Tiếp tục siết chặt kỷ luật, kỷ cương trong hoạt động kiểm toán

Đó là chỉ đạo của Tổng Kiểm toán Nhà nước Hồ Đức Phớc tại Hội nghị giao ban trực tuyến tháng 3/2020, diễn ra sáng 05/3, tại Hà Nội (ảnh trên). Hội nghị nhằm đánh giá kết quả thực hiện công tác tháng 02 và triển khai kế hoạch công tác tháng 3. Tham dự Hội nghị có các Phó Tổng Kiểm toán Nhà nước: Nguyễn Quang Thành, Đoàn Xuân Tiên, Vũ Văn Hòa, Đặng Thế Vinh và lãnh đạo các đơn vị trực thuộc KTNN...

Theo Báo cáo kết quả thực hiện công tác, trong tháng 02, lãnh đạo KTNN đã xét duyệt cuộc kiểm toán

quyết toán vốn tại thời điểm chính thức chuyển thành công ty cổ phần tại các DN thuộc UBND TP. HCM do KTNN chuyên ngành V và KTNN các khu vực: IV, VIII, XIII thực hiện; xét duyệt 18 Kế hoạch kiểm toán (KHKT), 30 Báo cáo kiểm toán và triển khai 6 cuộc kiểm toán thuộc KHKT năm 2020. KTNN đã ban hành kế hoạch thực hiện nhiệm vụ năm 2020 của Tổng Kiểm toán Nhà nước - thành viên Ban Chỉ đạo T.Ư về phòng, chống tham nhũng. Đồng thời, KTNN đã tổ chức thành công Hội thảo khoa học cấp Bộ “Dự án PPP và vai trò của KTNN”, thu hút

được nhiều đại biểu là các nhà khoa học, các chuyên gia và nhận được sự quan tâm của dư luận. Trong tháng, hoạt động hợp tác quốc tế đã thực hiện theo đúng kế hoạch, đem lại hiệu quả thiết thực. Tổng Kiểm toán Nhà nước đã kết thúc tốt đẹp chuyến công tác tại các nước: Hungary, Bỉ, Đức. Tổng Kiểm toán Nhà nước - Chủ tịch ASO-SAI - cũng đồng ý chủ trương lùi thời gian tổ chức Cuộc họp Ban Điều hành ASOSAI lần thứ 55 tại Bangladesh sau tháng 3/2020 để phòng, chống dịch bệnh Covid-19.

Ngoài ra, các mặt công tác khác như: tổ chức cán bộ và đào tạo; xây dựng văn bản pháp luật và văn bản quản lý; công tác thanh tra, kiểm tra và giải quyết khiếu nại, tố cáo; công nghệ thông tin; báo chí, tuyên truyền... cơ bản đảm bảo đúng định hướng, tiến độ và chất lượng đề ra.

Về kế hoạch công tác trong thời gian tới, KTNN đã xác định 13 nhiệm vụ trọng tâm. Trong đó, các KTNN chuyên ngành và khu vực trình lãnh đạo KTNN xét duyệt và triển khai các cuộc kiểm toán đợt 1/2020 (Xem tiếp trang 5)

Phát huy vai trò xung kích, sáng tạo của thanh niên trong việc ứng dụng công nghệ mới vào hoạt động kiểm toán

Đây là chỉ đạo của Tổng Kiểm toán Nhà nước Hồ Đức Phớc với các đoàn viên thanh niên của KTNN tại Hội nghị trực tuyến “Phổ biến các phần mềm ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động của KTNN; Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật KTNN và các Luật có liên quan” do Đoàn Thanh niên KTNN tổ chức sáng 09/3, ngay sau Lễ Phát động Tháng Thanh niên năm 2020.

Tại Hội nghị, Tổng Kiểm toán Nhà nước Hồ Đức Phớc cho biết, trong những năm qua, KTNN đã nỗ lực xây dựng hình ảnh, khẳng định vai trò của Ngành trong việc góp phần làm minh bạch nền tài chính công, tài sản công và là công cụ giám sát sắc bén, hữu hiệu của Quốc hội. Để có được kết quả này, KTNN đã không ngừng hoàn thiện cơ sở pháp lý, các quy định liên quan đến hoạt động của KTNN. Đến nay, địa vị

pháp lý của KTNN được khẳng định trong Hiến pháp năm 2013; Luật KTNN đã được sửa đổi, bổ sung với nhiều quy định ngày càng phù hợp, sát thực tiễn.

Cùng với việc xây dựng cơ sở pháp lý, hoàn thiện các quy định về Ngành, vấn đề ứng dụng công nghệ thông tin vào hoạt động của KTNN cũng góp phần quan trọng vào việc nâng tầm vị thế của KTNN. Tổng Kiểm toán Nhà nước nhấn mạnh, toàn Ngành đang nỗ lực ứng dụng các công nghệ mới vào công tác quản lý, điều hành nội bộ, cũng như trong hoạt động kiểm toán. Đến nay, KTNN đã xây dựng được trung tâm dữ liệu, bước đầu thu thập được số liệu để phục vụ cho công tác kiểm toán; đã xây dựng được 18 phần mềm trong hoạt động kiểm toán. Việc áp dụng các phần mềm kiểm toán đã mang lại hiệu quả rất lớn cho công tác kiểm toán, giúp cho

kiểm toán viên xác định đúng rủi ro, trọng yếu khi tiếp cận kiểm toán.

Tuy nhiên, Tổng Kiểm toán Nhà nước lưu ý, trước sự phát triển mạnh mẽ của cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0, toàn Ngành cần tiếp tục tập trung đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin, phát huy hiệu quả hơn nữa của các công nghệ mới để nâng cao hiệu quả công tác của Ngành. Các đoàn viên, thanh niên cần phát huy vai trò xung kích, năng động, tích cực suy nghĩ, tìm tòi các ứng dụng mới đưa vào hoạt động kiểm toán.

Tại Hội nghị, Vụ trưởng Vụ Pháp chế Vũ Thanh Hải đã phổ biến về Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật KTNN và lưu ý các nội dung kiểm toán viên cần quan tâm trong quá trình thực hiện kiểm toán. Đại diện Trung tâm Tin học phổ biến các phần mềm ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động của KTNN.■

LỘC NGUYỄN

Tìm giải pháp nâng cao chất lượng kiểm toán các dự án BT

Vừa qua, tại Hà Nội, Hội đồng khoa học của KTNN đã tổ chức nghiệm thu Đề tài nghiên cứu khoa học cấp Cơ sở: “Giải pháp nâng cao chất lượng kiểm toán các dự án đầu tư theo hình thức xây dựng - chuyển giao tại KTNN khu vực I” do KS, CN. Hà Xuân Trọng và KS, CN. Đỗ Duy Tân đồng Chủ nhiệm. ThS. Lê Minh Nam - Giám đốc Trường Đào tạo và Bồi dưỡng nghiệp vụ kiểm toán - làm Chủ tịch Hội đồng nghiệm thu.

Theo Ban Chủ nhiệm Đề tài, những năm gần đây, các dự án đầu tư theo hình thức BT (xây dựng - chuyển giao) đã được các địa phương trong nước áp dụng khá phổ biến nhằm huy động nguồn vốn từ các DN để đầu tư phát triển cơ sở hạ tầng xã hội, thúc đẩy phát triển kinh tế

trong điều kiện NSNN hạn hẹp. Nhiều dự án BT đã phát huy hiệu quả kinh tế - xã hội. Tuy nhiên, các dự án này còn nhiều hạn chế, gây bức xúc xã hội.

Thời gian qua, KTNN đã đẩy mạnh kiểm toán các dự án đầu tư theo hình thức PPP nói chung, BT nói riêng và đạt được một số kết quả nhất định như: giảm chi phí đầu tư, giảm thời gian thu phí, kiến nghị điều chỉnh bổ sung cơ chế, chính sách. Trong đó, KTNN khu vực I được giao thực hiện một số cuộc kiểm toán các dự án BT trên địa bàn TP. Hà Nội, Vĩnh Phúc và Bắc Ninh. Từ thực tiễn hoạt động kiểm toán các dự án BT đã đặt ra một số vấn đề đòi hỏi KTNN khu vực I phải có các giải pháp để nâng cao chất lượng kiểm toán các dự án này trong thời gian tới.

Đề tài gồm 2 chương với mục tiêu hệ thống hóa những vấn đề cơ bản về các dự án đầu tư theo hình thức BT, đánh giá chất lượng công tác kiểm toán các dự án này, từ đó phân tích ưu điểm, hạn chế, nguyên nhân để đưa ra các giải pháp nhằm nâng cao chất lượng kiểm toán tại đơn vị.

Kết luận buổi nghiệm thu, Chủ tịch Hội đồng nghiệm thu Lê Minh Nam đánh giá Đề tài thực hiện đảm bảo sớm so với tiến độ, đáp ứng các yêu cầu theo quy định và đề nghị Ban Chủ nhiệm Đề tài tiếp thu các ý kiến, tham khảo kết quả Hội thảo “PPP và vai trò của KTNN” để nghiên cứu, bổ sung, chỉnh sửa và hoàn thiện Đề tài. Đề tài được Hội đồng nghiệm thu xếp loại Khá.■

HỒNG NHUNG

Nâng cao tính minh bạch trong quản lý tài nguyên

Theo đánh giá của KTNN, thời gian qua, việc phát huy và sử dụng nguồn lực đất đai, tài nguyên, khoáng sản và bảo vệ môi trường đã góp phần quan trọng làm tăng trưởng nhanh về kinh tế, góp phần tăng thu, giảm bội chi NSNN, đóng góp vào sự phát triển của đất nước. Tuy nhiên, thực trạng hoạt động quản lý, khai thác đất đai, tài nguyên, khoáng sản và bảo vệ môi trường vẫn tồn tại nhiều hạn chế, gây lãng phí, thất thoát nguồn lực đất nước, gây bức xúc xã hội.

Qua kiểm toán, KTNN đã phát hiện và chỉ ra hàng loạt bất cập trong công tác quản lý, sử dụng đất, như tình trạng mâu thuẫn, chồng chéo, không thống nhất, không đồng bộ giữa các văn bản pháp luật. Nhiều diện tích đất được giao cho các DNNN chưa được quản lý chặt chẽ, chưa sử dụng, hoặc sử dụng không hiệu quả, không đúng mục đích; chưa thực hiện đầy đủ nghĩa vụ tài chính với NSNN. Nhiều trường hợp giao đất áp dụng ngay hình thức chỉ định thầu làm thất thoát NSNN. Các phương pháp xác định giá đất hiện nay còn nhiều bất cập, vướng mắc. Tương tự, công tác quản lý tài nguyên, khoáng sản cũng chưa chặt chẽ, giấy phép thăm dò khoáng sản được cấp sai quy định; còn tình trạng khai thác ngoài diện tích được cấp phép; khai thác vượt công suất; chưa thực hiện đầy đủ một số nội dung của Báo cáo đánh giá tác động môi trường; khai thác khoáng sản trái phép vẫn tồn tại ở nhiều nơi... song cơ quan quản lý chưa kịp thời chấn chỉnh.

Từ những phát hiện, đánh giá thực trạng, KTNN đã có nhiều kiến nghị về xử lý tài chính, kiến nghị chấn chỉnh công tác quản lý; đồng thời có kiến nghị thay đổi, sửa đổi, bổ sung quy định pháp luật trong quản lý và sử dụng đất đai, tài nguyên, khoáng sản. Thông qua hoạt động kiểm toán, KTNN đã góp phần nâng cao tính minh bạch trong công tác quản lý tài nguyên,

KIỂM TOÁN CÔNG TÁC QUẢN LÝ, SỬ DỤNG ĐẤT ĐAI, TÀI NGUYÊN, KHOÁNG SẢN:

Đổi mới phương pháp, đẩy mạnh ứng dụng công nghệ để nâng cao hiệu quả

HỒNG - LỘC

Theo đánh giá của các chuyên gia, việc kiểm toán công tác quản lý, sử dụng tài nguyên, khoáng sản thời gian qua đã góp phần nâng cao tính minh bạch trong quản lý đối với lĩnh vực này. Tại Tọa đàm “Trao đổi kinh nghiệm kiểm toán và các phát hiện kiểm toán trong quản lý, sử dụng đất đai, tài nguyên, khoáng sản” do KTNN tổ chức vừa qua, các đại biểu đã tập trung chia sẻ kinh nghiệm, những khó khăn và giải pháp để nâng cao hơn nữa hiệu quả kiểm toán, trong đó có việc tăng cường ứng dụng công nghệ vào hoạt động kiểm toán.

Công tác quản lý tài nguyên, khoáng sản chưa chặt chẽ Ảnh: T.ANH

khoáng sản, góp phần hoàn thiện, nâng cao hiệu quả của công tác quản lý đối với lĩnh vực này.

Khẳng định những kết quả đạt được qua công tác kiểm toán lĩnh vực tài nguyên, khoáng sản thời gian qua là rất lớn, tại Tọa đàm, các đại biểu cũng chia sẻ những giải pháp giúp nâng cao chất lượng, hiệu quả kiểm toán. Kiểm toán viên Nguyễn Nhật Linh (KTNN khu vực VIII) chia sẻ, trong kiểm toán hoạt động khai thác khoáng sản, trước hết cần phải lựa chọn đối tượng kiểm toán phù hợp; ưu tiên lựa chọn các “điểm nóng”. Tiếp đó, cần làm tốt công tác thu thập, phân tích thông tin, cơ sở dữ liệu của DN trước khi ra quyết định kiểm toán, phát hiện đúng trọng tâm, trọng điểm để nâng cao hiệu quả và chất lượng kiểm toán.

Theo KTNN khu vực X, bên cạnh việc bám sát mục tiêu, nội dung kiểm toán; xác định đúng trọng tâm, trọng điểm, Đoàn kiểm toán có thể tổ chức kiểm toán lồng ghép vào các cuộc kiểm toán ngân sách địa phương hoặc tổ chức thành cuộc kiểm toán riêng biệt. Tuy nhiên, cần kết hợp cả 3 hình thức kiểm toán, trong đó chú trọng kiểm toán tuân thủ và kiểm toán hoạt động để đảm bảo hiệu quả kiểm toán là cao nhất.

Tự thực tiễn kiểm toán công tác bồi thường, giải phóng mặt bằng và tái định cư, đại diện KTNN khu vực I, KTNN khu vực IV cho rằng, cần đổi mới phương pháp tiếp cận kiểm toán và phương pháp kiểm toán. Thay vì chỉ tập trung vào các báo cáo và tài liệu do đơn vị được kiểm toán cung cấp, cần tổ chức

thu thập thông tin từ nhiều nguồn khác nhau như kiểm tra hiện trường, thu thập thông tin từ hồ sơ nội bộ của các đơn vị trong KTNN và tại các đơn vị có liên quan; kết hợp với đánh giá các nội dung tiềm ẩn rủi ro cao là các vấn đề dư luận xã hội quan tâm.

Ứng dụng công nghệ mới tạo đột phá trong hoạt động kiểm toán

Trong số các giải pháp được thực hiện đồng bộ, việc ứng dụng công nghệ mới trong hoạt động kiểm toán lĩnh vực tài nguyên, khoáng sản đang thực sự tạo ra bước đột phá. Theo đại diện KTNN khu vực VI trước thực trạng tài nguyên thiên nhiên bị thất thoát, ngân sách bị thất thu thuế tài nguyên hàng nghìn tỷ đồng, trong khi chưa có phương pháp quản lý hiệu quả về sản lượng khai thác, KTNN khu vực VI đã áp dụng công nghệ viễn thám vào kiểm toán khai thác khoáng sản. Qua đối chiếu cho thấy, từ khi thay đổi phương pháp kiểm toán đối với lĩnh vực này đã cho những kết quả đột phá với việc tăng nguồn thu thuế tài nguyên rất lớn so với trước.

Phó Tổng Kiểm toán Nhà nước Đoàn Xuân Tiên đánh giá, việc áp dụng công nghệ viễn thám vào kiểm toán khai thác khoáng sản là vấn đề mới nhưng đã mang lại thành công lớn và khả năng ứng dụng rộng rãi công nghệ này là

hoàn toàn khả thi. Bằng việc sử dụng kết quả tính toán của công nghệ này, KTNN đã chỉ ra những căn cứ để xác định ranh giới khai thác, sản lượng thực tế đã khai thác, ngăn chặn nguy cơ khai thác trái phép, gây thất thoát tài nguyên, hủy hoại môi trường. Tuy nhiên, để áp dụng thành công, cần phải có nghiên cứu chi tiết, cụ thể từ việc lựa chọn công nghệ đến việc xây dựng quy trình, thủ tục phù hợp cho từng đối tượng.

Tương tự, từ thực tiễn kiểm toán lĩnh vực đất đai đô thị thường khá phức tạp, kết quả kiểm toán không cao, KTNN khu vực XII đã xây dựng các phần mềm ứng dụng vào kiểm toán công tác lập quy hoạch, quản lý đất đai tại đô thị và công tác bồi thường, hỗ trợ tái định cư khi thực hiện dự án đầu tư; ứng dụng công nghệ tiên tiến trong việc xác định tọa độ, bản đồ, giám sát hoạt động khai thác tài nguyên. Điển hình như phần mềm Global Mapper, Map Tiler hỗ trợ kiểm toán viên đọc và phân tích dữ liệu số về Bản đồ quy hoạch sử dụng đất, kế hoạch sử dụng đất; xác định ranh giới các thửa đất và hiện trạng đất đai trên thực tế so với quy hoạch sử dụng đất...

Các phần mềm hỗ trợ đã giúp công tác kiểm toán được giản tiện và tiết kiệm thời gian. Đơn cử, đối với việc kiểm toán nội dung lập quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất trước đây, kiểm toán viên chủ yếu khai thác tài liệu, bản đồ giấy của đơn vị cung cấp. Tuy nhiên, việc đọc bản đồ giấy không thể phát hiện được những sai sót khi đối chiếu giữa bản đồ quy hoạch và kế hoạch sử dụng đất nên kết quả kiểm toán chưa cao; tốn nhiều thời gian. Khi sử dụng các ứng dụng để so sánh các bản đồ quy hoạch giúp kiểm toán viên giảm thiểu thời gian so sánh trực tiếp bản đồ và định lượng được các phần sai lệch giữa bản đồ quy hoạch và bản đồ kế hoạch sử dụng đất. Vì thế, các phát hiện kiểm toán có tính tổng quát hơn so với phương pháp làm việc thủ công.■

Vai trò... (Tiếp theo trang 1)

đặc biệt là tình trạng thất thoát tài sản nhà nước, giá trị dự án vượt xa so với thực tế, xung đột giữa chủ đầu tư khai thác dự án với người sử dụng, thiếu công khai, minh bạch, gây bức xúc xã hội...

Chính vì vậy, việc xây dựng, ban hành Luật Đầu tư theo phương thức đối tác công - tư (Luật PPP) là cần thiết, cấp bách nhằm tạo khuôn khổ pháp lý điều chỉnh hành vi của tất cả các bên liên quan, hoàn thiện quản lý nhà nước đối với dự án PPP, thúc đẩy sự phát triển lành mạnh của PPP, kịp thời ngăn chặn và xử lý có hiệu quả những sai phạm phát sinh trong quá trình thực hiện dự án. Để khắc phục những hạn chế này, ngoài việc xem xét, cân nhắc các quy định về phạm vi điều chỉnh và lĩnh vực đầu tư, nguyên tắc áp dụng hợp đồng, nguồn vốn của Nhà nước trong dự án PPP..., Dự thảo Luật cần phải làm rõ KTNN có vai trò như thế nào đối với

việc kiểm toán các dự án PPP?

Để có câu trả lời xác đáng, trước hết, các cơ quan liên quan cần nghiên cứu kinh nghiệm quốc tế về kiểm toán dự án PPP, từ đó tham khảo và áp dụng tại Việt Nam cho phù hợp. Khi nghiên cứu kinh nghiệm quốc tế, hai vấn đề cần phải làm rõ. Thứ nhất, các nước thực hiện kiểm toán dự án PPP ra sao? KTNN tham gia như thế nào vào các dự án này? Nếu ở các nước, KTNN kiểm toán dự án PPP thì không có lý do gì khi vào Việt Nam, nhà đầu tư nước ngoài lại quan ngại KTNN. Thứ hai, cần phải khẳng định rằng: hoạt động kiểm toán của KTNN Việt Nam đã tiệm cận thông lệ và chuẩn mực quốc tế. Do đó, nếu các nước trên thế giới kiểm toán nguồn vốn tham gia PPP mà không phân biệt đó là nguồn vốn nhà nước hay tư nhân, nguồn vốn trong hay ngoài nước thì KTNN Việt Nam hoàn toàn có thể học tập kinh nghiệm này để kiểm toán dự án PPP.

Mặt khác, Quốc hội có chức năng rất quan trọng là giám sát tối cao mà KTNN là công cụ sắc bén, hữu hiệu và gần như là

quan trọng nhất để thực hiện chức năng này. Vậy hà cớ gì lại hạ thấp vai trò giám sát của Quốc hội đối với các dự án PPP có trị giá hàng nghìn, thậm chí hàng chục nghìn tỷ đồng?

Còn theo quy định pháp luật hiện hành, KTNN thực hiện kiểm toán việc quản lý, sử dụng tài chính công, tài sản công. Ngoài cơ sở pháp lý này, để xác định rõ vai trò của KTNN trong các dự án PPP, chúng ta cần tìm hiểu, phân biệt một số thuật ngữ, khái niệm liên quan.

Theo Dự thảo Luật PPP, tài chính công chính là vốn nhà nước hỗ trợ để thực hiện dự án PPP. Tuy nhiên, Dự thảo Luật lại chưa đề cập đến tài sản công. Vậy dự án PPP trong quá trình xây dựng, hoàn thành, khai thác, chuyển giao quyền sở hữu thì tài sản đó thuộc quyền sở hữu của ai? Nếu đó là của công, tài sản công thì KTNN kiểm toán là đúng luật...

Liên quan đến tài chính, Dự thảo Luật PPP chỉ đặt vấn đề kiểm toán phần vốn của Nhà nước, trong khi đó, phần đóng góp của

Nhà nước lại phụ thuộc vào việc xác định giá trị dự án PPP. Điều này chưa phù hợp với thực tế. Nếu chỉ kiểm toán phần vốn nhà nước mà bỏ qua tổng vốn dự án và phần vốn góp bên ngoài nhà nước thì chắc chắn đây sẽ là một lỗ hổng và sẽ rất khó xử lý được tình trạng thất thoát, lãng phí trong dự án PPP.

Từ những phân tích trên, có thể khẳng định rằng, việc ban hành Luật PPP, trong đó quy định cụ thể vai trò, trách nhiệm của KTNN đối với các dự án PPP là cần thiết. Mong rằng, trong quá trình hoàn thiện Dự thảo Luật, cơ quan soạn thảo sẽ tiếp thu các ý kiến đóng góp, xem xét, làm rõ hơn vai trò này của KTNN để bảo vệ lợi ích quốc gia. Đồng thời, đã đến lúc, KTNN cần chuẩn bị chương trình hành động cụ thể, thực hiện kiểm toán tuân thủ, kiểm toán tài chính và đặc biệt là kiểm toán hoạt động đối với dự án PPP, giúp Quốc hội, Chính phủ giám sát, quản lý tốt hơn để những dự án này không chỉ phục vụ lợi ích của Nhà nước mà còn đem lại lợi ích cho toàn xã hội.■

Hạn chế thất thoát thuế trong lĩnh vực kinh doanh bất động sản

□ ĐOÀN ĐỨC QUÝ - KTTN khu vực III

Việc điều chỉnh khung giá đất còn chậm, chưa theo kịp diễn biến thị trường

Theo quy định hiện nay về thuế chuyển nhượng BĐS, khi DN nhận được dự án giao đất của địa phương (dự án đổi đất lấy hạ tầng) để hoạt động kinh doanh BĐS, ngoài thuế giá trị gia tăng (GTGT), các khoản nộp khác, DN còn phải nộp 20% thuế thu nhập doanh nghiệp (TNDN) trên tổng lợi nhuận trước thuế (khoản 2, Điều 17, Thông tư số 78/2014/TT-BTC). Tuy nhiên, sau khi hoàn thành xây dựng hạ tầng, có trường hợp DN không bán trực tiếp ra thị trường mà bán cho nhà đầu tư thứ cấp. Theo quy định của thuế thu nhập cá nhân (TNCN) hiện hành, nếu không xác định được chi phí đầu vào thì thuế suất thuế TNCN về chuyển nhượng BĐS là 2% trên doanh thu (khoản 2, Điều 22, Nghị định số 65/2013/NĐ-CP và khoản 7, Điều 2, Luật số 71/2014/QH13 - Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của các luật về thuế). Nếu DN vận dụng điểm này sẽ có một khoản chênh lệch lớn về số thuế phải nộp NSNN.

Chẳng hạn, DN bán một lô đất ở với diện tích 100m², chi phí đầu vào (bao gồm chi phí tiền sử dụng đất và chi phí quản lý) là 900 triệu đồng, doanh thu (giá thị trường) là 1,6 tỷ đồng, thuế TNDN phải nộp là 140 triệu đồng. Trường hợp DN bán cho nhà đầu tư thứ cấp với giá 900 triệu đồng, thuế TNDN phải nộp là 0 đồng (giá bán phù hợp với quy định tại bảng giá đất của UBND tỉnh/thành phố), sau đó, cá nhân bán ra thị trường với giá 1,6 tỷ đồng,

Những năm gần đây, ngoài việc thu hồi đất để thành lập các khu công nghiệp, khu chế xuất, nhiều địa phương còn thực hiện đổi đất lấy hạ tầng nhằm xây dựng các khu đô thị. Do nhu cầu chỗ ở tăng nên kinh doanh bất động sản (BDS) ngày càng phát triển, nhiều địa phương có khoản thu ngân sách từ hoạt động này. Thực tiễn quá trình kiểm toán cho thấy, Nhà nước cần rà soát lại các khoản thu theo quy định của Luật Thuế, Luật Đất đai và các luật có liên quan đối với lĩnh vực kinh doanh này để hạn chế kẽ hở làm giảm nguồn thu cho NSNN.

Cần rà soát lại các khoản thu theo quy định đối với lĩnh vực kinh doanh BĐS để hạn chế kẽ hở làm giảm thu NSNN
Ảnh: TANH

thuế TNCN phải nộp là 32 triệu đồng. Như vậy, số tiền phải nộp vào NSNN giảm 108 triệu đồng. Khi địa phương giao đất cho DN với diện tích càng lớn thì thất thoát về thuế càng cao. Điều đó cho thấy, DN có thể sẽ vận dụng các chính sách chưa đồng bộ để tăng thu nhập, làm giảm số thuế phải nộp NSNN.

Hiện nay, theo Điều 113, Luật Đất đai năm 2013 và khoản 1, Điều 9, Nghị định số 44/2014/NĐ-CP, căn cứ vào mức độ biến động của giá đất trên thị trường, Chính phủ sẽ có sự điều chỉnh khung giá đất cho phù hợp. Tuy nhiên, thực tế cho thấy, việc điều chỉnh này còn chậm so với quy định và chưa theo kịp diễn biến của giá cả thực tế trên thị

trường. Bên cạnh đó, Chính phủ quy định mức trần khung giá đất tại một số tỉnh, thành thấp hơn so với giá đất thực tế, căn cứ vào quy định này, địa phương xây dựng giá đất thấp hơn giá thị trường và đây cũng là một trong những nguyên nhân làm thất thu NSNN.

Điều 17, Thông tư số 92/2015/TT-BTC quy định, giá bán đất của DN không được thấp hơn giá quy định của UBND tỉnh/thành phố. Tuy nhiên, bảng giá đất do địa phương quy định thường thấp và không theo kịp giá thị trường. Mặt khác, theo khoản 1, Điều 114, Luật Đất đai năm 2013, bảng giá đất quy định của UBND tỉnh/thành phố thường ổn định trong 5 năm nên sẽ

không theo sát thực tế và không phù hợp với giá thị trường. Điều này dẫn đến việc DN vận dụng và thay đổi phương thức kinh doanh để tăng thu nhập và làm giảm khoản thuế phải nộp.

Hiện tại, một số địa phương quy định giá đất thành 2 loại: giá đất có tên đường (phổ) và giá đất chưa có tên đường, giá đất ở khu vực có tên đường cao hơn so với giá đất ở khu vực chưa có tên đường. Để có tên đường, UBND tỉnh/thành phố phải trình HĐND xem xét, phê duyệt nên thường rất chậm. Theo đó, sau khi hoàn thành đầu tư công trình, chủ đầu tư bán ngay cho nhà đầu tư với giá thấp nhất (theo giá đất được quy định chưa có tên đường), dẫn đến không phát sinh thuế TNDN phải nộp hoặc phát sinh thấp.

Cần điều chỉnh khung giá đất và thuế thu nhập cá nhân trong kinh doanh bất động sản

Để giảm thất thoát thuế trong lĩnh vực kinh doanh BĐS, Chính phủ, các địa phương cần xem xét một số nội dung:

Điều 113, Luật Đất đai năm 2013 quy định, Chính phủ ban hành khung giá đất định kỳ 5 năm một lần đối với từng loại đất, theo từng vùng. Trong thời gian thực hiện khung giá đất mà giá đất phổ

biến trên thị trường tăng từ 20% trở lên so với giá tối đa hoặc giảm từ 20% trở lên so với giá tối thiểu thì Chính phủ điều chỉnh khung giá đất cho phù hợp. Tuy nhiên, do giá đất chưa được điều chỉnh phù hợp với biến động của giá cả thị trường nên Chính phủ cần bỏ quy định mức trần khung giá đất vùng và giao cho địa phương để trong trường hợp có biến động tăng hoặc giảm từ 20% so với bảng giá đất quy định, UBND địa phương kịp thời xây dựng khung giá đất sát với giá thị trường trình HĐND tỉnh/thành phố phê duyệt, ban hành.

Bên cạnh đó, các địa phương cần bám sát biến động của thị trường và nhận định nguyên nhân tăng, giảm để xây dựng bảng giá đất cho phù hợp với giá thị trường. Trong trường hợp giá đất trên thị trường có biến động tăng, giảm từ 20% trở lên, UBND tỉnh/thành phố chủ động xây dựng lại bảng giá đất và trình HĐND phê duyệt. Bảng giá đất được xây dựng không nhất thiết định kỳ 5 năm một lần, căn cứ vào sự biến động của thị trường để xây dựng lại và công bố công khai hằng năm. Mặt khác, căn cứ giá cả biến động của thị trường đối với từng dự án đã hoàn thành hạ tầng nhưng chưa có tên đường, các địa phương cần đưa ra mức giá phù hợp, tránh để DN lợi dụng thời gian chưa có tên đường để bán cho nhà đầu tư thứ cấp với mức giá thấp, làm giảm số thuế phải nộp.

Để tránh trường hợp chuyển thuế từ thuế TNDN sang thuế TNCN (từ mức thuế cao sang thấp) đối với lĩnh vực kinh doanh BĐS, cần sửa đổi thuế suất thuế TNCN theo cách tính thuế TNCN lũy tiến trên tổng mức thu nhập chịu thuế, mỗi bậc tăng thêm chịu mức thuế suất khác nhau (như quy định thang bậc tính thuế TNCN từ tiền công hiện hành) để sát với thực tế hơn, đồng thời, tránh trường hợp các DN chuyển từ loại thuế này sang loại thuế khác có mức nộp thấp hơn.■

Ngày 09/3, Tổng Kiểm toán Nhà nước Hồ Đức Phớc ký ban hành Công điện số 284/CĐ-KTTN về việc tăng cường thực hiện các quy định về phòng, chống dịch Covid-19. Công điện nêu rõ, trước những diễn biến phức tạp của dịch bệnh Covid-19, Tổng Kiểm toán Nhà nước yêu cầu Thủ trưởng các đơn vị trực thuộc tuyệt đối không được chủ quan, lơ là, thiếu trách nhiệm trong chỉ đạo phòng, chống dịch Covid-19 và nghiêm túc thực hiện tốt 8 nội dung sau:

Một là, tiếp tục quán triệt đầy đủ, sâu sắc tinh thần chỉ đạo của Ban Bí thư T.Ư Đảng, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, Ban Chỉ đạo quốc gia về phòng, chống dịch bệnh Covid-19, Công điện số 122/CĐ-KTTN ngày 03/02/2020, Công văn số 50/VP-QT ngày 20/02/2020 về tăng cường phòng, chống dịch Covid-19, đặc biệt là Chỉ thị số 11/CT-TTg ngày 04/3/2020 của Thủ tướng Chính phủ tạo mọi điều kiện thuận lợi cho các địa phương, DN và người dân trong bối cảnh khó khăn khi hoạt động kiểm toán.

Hai là, tuyệt đối không được lơ là, chủ quan, hết sức bình tĩnh, không hoang mang, đẩy mạnh công tác tuyên truyền, cảnh báo và thực hiện nghiêm biện pháp phòng, chống dịch

PHÒNG, CHỐNG DỊCH COVID-19: Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong xử lý công việc

bệnh Covid-19 ở đơn vị theo đúng quy định của Bộ Y tế, UBND TP. Hà Nội và các địa phương liên quan. Tổ chức tổng vệ sinh, phun thuốc, sát khuẩn toàn bộ trụ sở đơn vị, đặc biệt là trong thang máy, các phòng họp; cập nhật và thông báo kịp thời tình hình dịch bệnh cho công chức, viên chức, người lao động trong đơn vị dưới mọi hình thức phù hợp...

Ba là, yêu cầu cán bộ, công chức, viên chức và người lao động phải phát huy tinh thần trách nhiệm chung, chủ động báo cáo tình hình bản thân và khu vực nơi sinh sống, làm việc với Thủ trưởng đơn vị. Đồng thời, Thủ trưởng đơn vị có trách nhiệm rà soát toàn bộ công chức, viên chức và người lao động của đơn vị sinh sống ở khu vực có tiếp xúc với những người đã được công bố bị nhiễm bệnh Covid-19 để yêu cầu thực hiện nghiêm túc, chặt chẽ việc cách ly theo hướng dẫn của cơ quan y tế ở địa phương và kịp thời báo cáo KTTN. Đặc biệt, xác định cụ thể các trường

hợp có tiếp xúc gần với bệnh nhân (F1); tiếp xúc gần với F1 (F2), tiếp xúc gần với F2 (F3), tiếp xúc gần với F3 (F4), tiếp xúc gần với F4 (F5) để thực hiện đúng quy định của Bộ Y tế và UBND TP. Hà Nội...

Bốn là, rà soát chương trình, kế hoạch công tác; xây dựng kế hoạch, phương án cụ thể để phòng, chống dịch, đặc biệt là các phương án phù hợp trong hoạt động khảo sát, thu thập thông tin, lập kế hoạch kiểm toán, hoạt động kiểm toán. Yêu cầu cán bộ, công chức, viên chức và người lao động hạn chế tối đa đến các địa điểm công cộng, những nơi tụ tập đông người; các đoàn kiểm toán tuân thủ nghiêm các quy định của Bộ Y tế, cơ quan y tế địa phương và đơn vị được kiểm toán về phòng, chống dịch Covid-19 trong thời gian thực hiện nhiệm vụ kiểm toán tại đơn vị.

Năm là, tất cả các cuộc họp trong KTTN và các hội nghị, hội thảo tập trung đông người tại KTTN tạm hoãn từ ngày

09/3/2020 đến khi có thông báo mới. Ưu tiên tổ chức họp trực tuyến, các trường hợp khác phải báo cáo Tổng Kiểm toán Nhà nước để xem xét, quyết định.

Sáu là, tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong xử lý công việc qua môi trường mạng; Thủ trưởng các đơn vị phải có giải pháp phù hợp để công chức, viên chức và người lao động làm việc trực tuyến và trình các văn bản, tài liệu trên môi trường mạng xin ý kiến chỉ đạo của lãnh đạo KTTN, không được để công việc chậm trễ, tồn đọng. Đối với nội dung, tài liệu có tính chất "Mật", các đơn vị trình lãnh đạo KTTN bằng bản giấy.

Bảy là, Trung tâm Tin học chuẩn bị đầy đủ cơ sở hạ tầng, đường truyền để duy trì các hoạt động của Ngành trên môi trường mạng được thông suốt.

Tám là, Văn phòng KTTN chủ trì, phối hợp với các đơn vị thường xuyên nắm bắt tình hình, diễn biến của dịch bệnh Covid-19; theo dõi, giám sát chặt chẽ người ra, vào cơ quan, nhất là đối với một số đơn vị, cá nhân có nguy cơ lây nhiễm cao; chuẩn bị các điều kiện cần thiết về nhân lực, trang thiết bị, vật tư cho các phương án phòng, chống dịch Covid-19.■

H.THUẬN

Đổi mới từ công tác lập kế hoạch kiểm toán

NSDP là nội dung quan trọng trong kế hoạch kiểm toán (KHKT) hằng năm của KTNN. Kết quả kiểm toán NSDP có tác động tích cực đến việc nâng cao hiệu quả quản lý và sử dụng ngân sách, tiền và tài sản nhà nước tại các địa phương, phục vụ tốt cho công tác quản lý, điều hành NSNN, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội của Chính phủ, giám sát của Quốc hội và HĐND các cấp. Kết quả kiểm toán NSDP góp phần quan trọng trong báo cáo kiểm toán quyết toán NSNN, kiến nghị tăng thu, giảm chi NSNN, nâng cao chất lượng công tác quản lý tài chính, ngân sách, kiến nghị với các cơ quan chức năng bổ sung, hoàn thiện cơ chế, chính sách, pháp luật về quản lý tài chính, ngân sách.

Từ những kết quả đạt được cũng như những vướng mắc qua thực tế kiểm toán, tại Tọa đàm, các đại biểu đã chia sẻ nhiều kinh nghiệm đồng thời đề xuất các giải pháp nhằm cải tiến, nâng cao chất lượng các cuộc kiểm toán NSDP. Theo đó, phải đổi mới và nâng cao chất lượng tất cả các khâu trong quy trình kiểm toán, đặc biệt là khâu KHKT năm và xác định danh mục đầu mỗi kiểm toán năm. Trong đó, phải đổi mới từ khâu khảo sát thu thập thông tin, phân tích thông tin để lập kế hoạch, sớm xác định đầu mỗi kiểm toán cụ thể; thiết lập cơ sở dữ liệu các đầu mỗi và đơn vị kiểm toán phục vụ công tác lập KHKT.

Chỉ ra những bất cập trong công tác lập KHKT, ông Phạm Hồng Thái - Phó Trưởng phòng NSDP, Vụ Tổng hợp - cho rằng, các đơn vị cần dành thời gian thỏa đáng cho công tác xây dựng KHKT, trong đó tăng thời gian khảo sát, thu thập thông tin; phân tích, đánh giá lựa chọn vấn đề; xác định trọng yếu, rủi ro kiểm toán; xác định mục tiêu, nội dung, phạm vi kiểm toán. Trên cơ sở đó, các đơn vị cần chú trọng phân tích thông tin để xác định những nội dung, khoản mục trọng yếu cần kiểm tra, đối chiếu và sắp xếp, bố trí nhân sự phù hợp với nội dung, khoản mục trọng yếu đã xác định. “Thực tế cho thấy, một số

Kinh nghiệm và giải pháp nâng cao chất lượng kiểm toán ngân sách địa phương

❑ HỒNG - HÒA

Trên cơ sở đánh giá rõ thực trạng, những thuận lợi, khó khăn trong công tác kiểm toán ngân sách địa phương (NSDP), tại Tọa đàm “Trao đổi kinh nghiệm kiểm toán và các phát hiện kiểm toán trong kiểm toán thu, chi NSNN đối với kiểm toán ngân sách địa phương” diễn ra mới đây, các ý kiến thống nhất cho rằng, việc đổi mới và nâng cao chất lượng tất cả các khâu trong quy trình kiểm toán NSDP đang là yêu cầu cấp thiết.

đoàn kiểm toán sau khi xây dựng, hoàn thiện xong KHKT tổng quát thì đã định hình được một số kết quả kiểm toán chủ yếu. Từ đó, công tác triển khai kiểm toán chỉ là bước đề thu thập đầy đủ bằng chứng kiểm toán, tình hình thực tế của đơn vị để có đánh giá nhận xét trung thực, khách quan” - ông Thái chia sẻ.

Theo Phó Trưởng phòng Kiểm toán đầu tư dự án, KTNN khu vực VII Hoàng Liên Sơn, cùng với việc bố trí nhân sự khảo sát, lập KHKT là những người có kinh nghiệm và trình độ chuyên môn sâu, quá trình khảo sát lập KHKT để lựa chọn đầu mỗi kiểm toán và danh mục kiểm toán NSDP hằng năm cần áp dụng phương pháp tiếp cận kiểm toán dựa trên đánh giá rủi ro và xác định trọng yếu. Sau mỗi cuộc kiểm toán cần có đánh giá để so sánh phương pháp này ở ba thời điểm (khảo sát lập KHKT năm, khảo sát lập KHKT của cuộc kiểm toán, Báo cáo kiểm toán phát hành) để đánh giá cụ thể việc áp dụng phương pháp đã đánh giá được đúng, trùng vào các nội dung trọng yếu, rủi ro giữa các lần khảo sát so với thực tế kết quả kiểm toán phát hành. Đồng thời, qua mỗi cuộc khảo sát, kiểm toán cần tổng hợp, rút kinh nghiệm và phổ biến kiến thức, hoặc những phát kiến mới về nội dung này cho kiểm toán viên...

Vận dụng sáng tạo các phương pháp kiểm toán

Cùng với việc chủ động và đổi mới trong khâu xây dựng KHKT, các ý kiến tại Tọa đàm cho rằng, để nâng cao chất lượng kiểm toán, cần đổi mới và vận dụng sáng tạo các

Đổi mới và nâng cao chất lượng kiểm toán NSDP đang là yêu cầu cấp thiết
Ảnh: M.THÚY

Phó Kiểm toán trưởng KTNN khu vực I Huỳnh Hữu Thọ: Để đạt được sự thống nhất trong việc đưa ra kiến nghị xử lý tài chính giữa các đơn vị kiểm toán, Vụ Tổng hợp cần nghiên cứu những văn bản mới để có thông báo và hướng dẫn cho các đơn vị trong Ngành. Trước mắt, sau mỗi đợt thẩm định các báo cáo kiểm toán, thông qua những ý kiến về kiến nghị của các đoàn kiểm toán, cần đúc kết những vấn đề quan trọng và trình lãnh đạo KTNN có thông báo cụ thể đến các đơn vị liên quan trong Ngành. Đối với việc xây dựng KHKT năm dựa trên phương pháp kiểm toán tiếp cận trọng yếu rủi ro, các Vụ tham mưu cần phối hợp nghiên cứu tham mưu cho lãnh đạo KTNN để có hướng dẫn cụ thể hơn.■

Phó Kiểm toán trưởng HTNN khu vực III Lê Văn Tám: Để có bằng chứng kiểm toán đảm bảo tính pháp lý, tránh xảy ra vướng mắc, khiếu kiện của đơn vị được kiểm toán thì trách nhiệm của trưởng đoàn và tổ trưởng tổ kiểm toán là rất lớn. Vì vậy, trước khi thông báo kết quả kiểm toán với đơn vị được kiểm toán, trưởng đoàn phải đề nghị tổ kiểm toán cung cấp đầy đủ các bằng chứng kiểm toán. Những nội dung kiến nghị nào mà kiểm toán viên chưa đưa ra được bằng chứng cụ thể, đầy đủ thì trưởng đoàn kiểm toán cần kiên quyết không đưa vào kết luận kiểm toán.■

phương pháp kiểm toán để thu thập bằng chứng kiểm toán. Trong đó, cần tăng cường kiểm toán tổng hợp và kết hợp một cách nhuần nhuyễn, linh hoạt giữa kiểm toán tổng hợp

và kiểm toán chi tiết. Từ kinh nghiệm thực tiễn, Phó Trưởng phòng Kiểm toán doanh nghiệp, KTNN khu vực I Đỗ Tiến Dũng cho biết, trong quá trình kiểm

toán tổng hợp, cần có sự kết hợp hài hòa giữa kiểm toán chi tiết, kiểm tra đối chiếu và kiểm toán tổng hợp; từ phát hiện qua kiểm toán chi tiết có thể tiến hành mở rộng mẫu và kiểm toán tổng hợp. Bên cạnh đó, nhiều ý kiến cũng cho rằng, trong quá trình kiểm toán, không nên dành nhiều thời gian cho công tác kiểm tra đối chiếu mà cần chú trọng kiểm toán tổng hợp nhằm đánh giá công tác quản lý điều hành ngân sách của đơn vị, địa phương.

Đề cập đến vấn đề thu thập bằng chứng trong kiểm toán đầu tư xây dựng cơ bản tại cuộc kiểm toán NSDP, Phó Vụ trưởng Vụ Chế độ và kiểm soát chất lượng kiểm toán Vũ Duy Bắc chia sẻ, việc đánh giá tính thích hợp, đầy đủ của bằng chứng kiểm toán cần được quan tâm thực hiện triệt để, nhất là đối với những nội dung đơn vị được kiểm toán chưa thống nhất kết quả kiểm toán. Đối với những nội dung này, kiểm toán viên cần tiến hành các thủ tục kiểm toán bổ sung nhằm thu thập thêm những bằng chứng đáng tin cậy tránh trường hợp khi phát hành Báo cáo kiểm toán mới nhận được thêm hồ sơ, tài liệu và phải điều chỉnh kết quả kiểm toán hoặc trả lời kiến nghị, khiếu nại của đơn vị được kiểm toán.

Bên cạnh đó, nhiều ý kiến cũng nhấn mạnh việc kiểm toán viên cần nắm chắc, nắm vững các văn bản pháp luật để áp dụng cho đúng, khả thi nhằm đảm bảo tính pháp lý của các bằng chứng kiểm toán để tránh rủi ro. Theo ông Dương Minh Tuấn - Trưởng phòng Thẩm định 1, Vụ Pháp chế, các đơn vị cần hệ thống hóa được các văn bản quy phạm pháp luật, văn bản hướng dẫn, văn bản quản lý điều hành liên quan đến lĩnh vực thu ngân sách. Đồng thời, cập nhật hệ thống các văn bản theo lĩnh vực kiểm toán thu, các quy trình quản lý thuế, công tác quản lý thu phí, lệ phí, công tác thu liên quan đến đất đai cũng như các khoản thu khác... Đối với những vấn đề chưa thống nhất cần được đưa ra thảo luận và xử lý triệt để, hạn chế tâm lý bảo thủ, thực hiện theo ý kiến chủ quan của kiểm toán viên khi đưa ra các nhận xét, kiến nghị.■

Tiếp tục siết chặt...

(Tiếp theo trang 2)

theo phương án kiểm toán đã được Tổng Kiểm toán Nhà nước phê duyệt. Vụ Tổng hợp khẩn trương tổng hợp kết quả kiểm toán năm 2019 và kết quả kiểm tra thực hiện kiến nghị kiểm toán năm 2018 của KTNN, xây dựng Báo cáo kiểm toán Báo cáo quyết toán NSNN năm 2018 ngay sau khi kết thúc kiểm toán tại đơn vị. Vụ Chế độ và Kiểm soát chất lượng kiểm toán tiếp tục tham mưu thực hiện công tác chính sách, chế độ và kiểm soát chất lượng kiểm toán; tổng hợp ý kiến đề sửa đổi, bổ sung Hệ thống mẫu biểu hồ sơ kiểm toán để ban hành chính thức...

Tại Hội nghị, đại diện lãnh đạo một số đơn vị đã báo cáo tình hình,

tiến độ triển khai thực hiện nhiệm vụ, đồng thời nêu lên những hạn chế, đề xuất giải pháp tháo gỡ những vướng mắc, khó khăn trong thực tiễn triển khai công tác, đặc biệt là công tác kiểm toán.

Phát biểu kết luận Hội nghị, Tổng Kiểm toán Nhà nước Hồ Đức Phớc đồng tình với Báo cáo kết quả thực hiện công tác tháng 02, kế hoạch công tác tháng 3/2020 và chỉ ra một số hạn chế cần khắc phục trong quá trình thực hiện nhiệm vụ.

Tổng Kiểm toán Nhà nước đề nghị, các đơn vị liên quan sớm hoàn thành các cuộc kiểm toán báo cáo quyết toán ngân sách; chuẩn bị chu đáo các nội dung, kế hoạch cho cuộc

hợp Ban Điều hành ASOSAI diễn ra tại Bangladesh; đồng thời, cần chuẩn bị tốt tài liệu, nội dung, kế hoạch đề phục vụ cho Tọa đàm về kinh nghiệm kiểm toán trong lĩnh vực sử dụng đất đai, tài nguyên, khoáng sản.

Tổng Kiểm toán Nhà nước cũng đặc biệt lưu ý, trong thời gian tới, cần phải tiếp tục siết chặt, chấn chỉnh tác phong, kỷ cương của đội ngũ kiểm toán viên; đẩy mạnh việc thực hiện kiến nghị kiểm toán; đảm bảo an toàn, chất lượng và hiệu quả Kỳ thi tuyển công chức của KTNN; tập trung đẩy nhanh xây dựng các dự án công nghệ thông tin để sớm triển khai ứng dụng trong công tác điều hành cũng như trong hoạt động kiểm toán...■

Tin và ảnh: LÊ HÒA

Các tiểu ban...

(Tiếp theo trang 2)

bộ phận có liên quan tham gia phối hợp thực hiện các công việc được giao, đảm bảo tiến độ, hiệu quả, chất lượng công việc theo kế hoạch của Tiểu ban.

Tại cuộc họp của Tiểu ban Tuyên truyền Đại hội, các đại biểu tham gia góp ý một số nội dung liên quan đến nhiệm vụ của Tiểu ban, kế hoạch tuyên truyền, tổ chức các hoạt động và phân công nhiệm vụ cho các thành viên. Đồng chí Nguyễn Tuấn Anh - Ủy viên Ban Thường vụ Đảng ủy, Phó Tổng Kiểm toán Nhà nước, Trưởng Tiểu ban - yêu cầu các thành viên của Tiểu ban cần chủ động nghiên cứu kế hoạch công tác để triển khai nhiệm vụ đạt kết quả tốt. Các tổ thuộc Tiểu ban cần căn cứ vào nhiệm vụ được giao để xây dựng chương trình, kế hoạch công việc cụ thể, phù hợp với nhiệm vụ chung. Đồng chí Nguyễn Tuấn Anh đề nghị các tổ chức Công đoàn và Đoàn Thanh niên KTNN phối hợp triển khai các nội dung liên quan đến công tác tuyên truyền, như công tác tổ chức văn nghệ, thể thao... đảm bảo phục vụ tốt cho Đại hội Đảng bộ KTNN lần thứ VII.■ **NGUYỄN LỘC**

KIỂM TOÁN TOÀN DIỆN DỰ ÁN PPP - YÊU CẦU CẤP THIẾT

Nhận thức rõ ý nghĩa và tầm quan trọng của các dự án đầu tư theo phương thức đối tác công - tư (PPP) đối với nền kinh tế đất nước, những năm gần đây, KTNN đã quan tâm thực hiện kiểm toán các dự án này, trong đó có các dự án BOT và BT. Kết quả kiểm toán cho thấy hoạt động đầu tư xây dựng, quản lý, sử dụng vốn đầu tư của các dự án này còn nhiều vấn đề nổi cộm.

Nhiều kẻ hở, sai sót gây thất thoát ngân sách nhà nước

Đối với các dự án BT (xây dựng - chuyển giao), hầu hết các dự án đều lựa chọn nhà đầu tư theo hình thức chỉ định thầu làm giảm sự cạnh tranh và tiềm ẩn rủi ro chọn nhà đầu tư không đủ năng lực; lựa chọn nhà đầu tư thiếu năng lực tài chính. Việc thanh toán bằng quỹ đất cho nhà đầu tư không đảm bảo nguyên tắc ngang giá. Hoạt động thanh toán trước cho nhà đầu tư cũng bộc lộ điểm bất hợp lý, tạo ra việc chiếm dụng vốn từ NSNN.

Vốn đầu tư chủ yếu là vốn vay (khoảng 85%) và được tính lãi, với lãi suất tối đa huy động bằng 1,3 lần lãi suất trái phiếu chính phủ, dẫn đến thực chất gần như toàn bộ dự án là vốn của Nhà nước hoặc là vốn của Nhà nước đi vay với mức lãi suất cao hơn lãi suất mà Nhà nước huy động để đầu tư thực hiện dự án. Điều này cho thấy, việc thực hiện dự án BT không thực sự giảm gánh nặng cho NSNN. Tính lãi vay trên phần vốn không phải đi vay chưa theo quy định hợp đồng; xác định lãi vay chưa chính xác. Điều khoản hợp đồng thiếu chặt chẽ, không đảm bảo nguyên tắc ngang

Kết quả kiểm toán các dự án PPP và những vấn đề đặt ra

(Lược ghi tham luận của Vụ Tổng hợp, KTNN tại Hội thảo “Dự án PPP và vai trò của KTNN”)

Ảnh: NHƯ Ý

Giai đoạn 2017-2019, cùng với việc thực hiện kiểm toán một số chuyên đề liên quan đến các dự án PPP, KTNN đã kiểm toán chi tiết tổng cộng 52 dự án BT, 59 dự án BOT.

Qua kiểm toán các dự án BT, KTNN đã kiến nghị xử lý tài chính 4.515 tỷ đồng tại 30 dự án được kiểm toán từ năm 2017 trở về trước; năm 2018 xử lý 2.938 tỷ đồng, năm 2019 xử lý 1.255,8 tỷ đồng của 28 dự án, tương đương 9,2% giá trị được kiểm toán. Đối với các dự án BOT, KTNN đã kiến nghị: giảm gần 27 năm thu phí hoàn vốn của 5/12 dự án so với phương án tài chính ban đầu, xử lý tài chính 882 tỷ đồng (năm 2019); giảm 16,2 năm của 7/8 dự án và giảm giá trị đầu tư 1.059 tỷ đồng (năm 2018); giảm 120 năm của 40 dự án và giảm giá trị đầu tư 1.467,3 tỷ đồng (năm 2017); giảm 107,4 năm của 27 dự án (năm 2016 trở về trước).■

giá, có hợp đồng ký sai quy định gây thất thoát NSNN.

Giao đất chỉ định cho nhà đầu tư trái quy định của Luật Đất đai. Việc tạm tính tiền sử dụng đất để xác định giá trị đối ứng khi giao đất cho dự án BT tại thời điểm thực hiện dự án dễ dẫn đến thất thoát NSNN. Một số văn bản còn bất cập, làm thất

thoát tài sản, NSNN hoặc có thể ảnh hưởng tới khuyến khích đầu tư. Công tác quản lý, giám sát của các cơ quan quản lý nhà nước chưa được thực hiện thường xuyên, đầy đủ khiến sai sót xảy ra ở tất cả các khâu, gây thất thoát...

Qua kiểm toán các dự án BOT (xây dựng - kinh doanh - chuyển

giao), KTNN phát hiện, 49/75 dự án được công bố trên phương tiện thông tin đại chúng, trong đó, 45/49 dự án không thuộc danh mục 66 dự án được phê duyệt; 56/75 dự án là nâng cấp, cải tạo, mở rộng các tuyến đường do NSNN đầu tư từ trước (2.535 km) và chỉ có 19/75 dự án đầu tư mới

(526 km), thấp hơn nhiều so với mục tiêu (đầu tư mới 2.629 km) trong danh mục kêu gọi đầu tư được phê duyệt; 22 dự án thực hiện chỉ định thầu ngoài quy định, lựa chọn một số nhà đầu tư chưa đảm bảo năng lực theo quy định.

Hầu hết các dự án thực hiện chỉ định nhà thầu thi công; xác định sai, tăng tổng mức đầu tư; phê duyệt dự án có sử dụng vốn hỗ trợ từ nguồn trái phiếu chính phủ không đúng quy định; chưa quy định khung giá vé đối với dự án đầu tư của công trình đường, cầu đường bộ, hầm đường bộ...

Nhiều dự án đưa vào phương án tài chính một số nội dung chưa có quy định để tính thời gian hoàn vốn, lập phương án tài chính còn thiếu sót, tỷ lệ lợi nhuận giữa các dự án và các nhà đầu tư còn chênh lệch lớn (11 - 13%). Nhà đầu tư chưa huy động đủ nguồn vốn chủ sở hữu theo phương án tài chính; vị trí đặt một số trạm thu phí chưa phù hợp, không đảm bảo khoảng cách tối thiểu; thực hiện thu phí hoàn vốn trước thời điểm dự án hoàn thành bàn giao đưa vào sử dụng... Qua kiểm toán, KTNN đã kiến nghị giảm thời gian thu phí hoàn vốn của các dự án BOT so với phương án tài chính ban đầu. Ngoài ra, kết quả kiểm toán còn cho thấy một số bất cập, thiếu sót về cơ chế, chính sách.

Nâng cao chất lượng kiểm toán dự án PPP

Kiểm toán các dự án PPP là một trong những nhiệm vụ quan trọng. Bởi vậy, kế hoạch kiểm toán trong những năm tới cần tiếp tục ưu tiên lựa chọn các dự án này, trong đó tập trung kiểm toán phương án tài

Dự thảo Luật Đầu tư theo phương thức đối tác công - tư (Dự thảo Luật PPP) đã được trình Quốc hội cho ý kiến tại Kỳ họp thứ 8 và đang tiếp tục hoàn thiện. Tuy nhiên, kết quả kiểm toán dự án BT, BOT và việc nghiên cứu các luật liên quan đặt ra yêu cầu bổ sung phạm vi kiểm toán của KTNN vào Dự thảo Luật để phù hợp với Hiến pháp, pháp luật; đảm bảo quản lý chặt chẽ, hiệu quả, minh bạch các dự án PPP.

Dự án PPP cần được quản lý, kiểm soát như dự án đầu tư công

Trước hết, dự án PPP là phương thức đầu tư được thực hiện trên cơ sở hợp tác dài hạn giữa khu vực công và khu vực tư thông qua ký kết và thực hiện hợp đồng PPP để thực hiện đầu tư dự án PPP hoặc cung cấp sản phẩm, dịch vụ công thuộc trách nhiệm cung cấp của Nhà nước. Theo quy định về vốn nhà nước trong dự án PPP tại Dự thảo Luật này, nguồn vốn đầu tư các dự án PPP là vốn của Nhà nước hoặc có nguồn gốc hình thành từ vốn nhà nước nhưng được thể hiện thông qua phương thức hợp tác đối tác dài hạn (cả nguồn thu từ cung cấp sản phẩm, dịch vụ công). Điều này càng thấy rõ hơn khi Dự thảo Luật có thêm những quy định Nhà nước sử dụng tất cả các nguồn lực từ tài chính công,

Bổ sung phạm vi kiểm toán dự án PPP để đảm bảo thống nhất với hệ thống pháp luật

(Lược ghi tham luận của ThS. LÊ MINH NAM - Giám đốc Trường Đào tạo và Bồi dưỡng nghiệp vụ kiểm toán - tại Hội thảo “Dự án PPP và vai trò của KTNN”)

tài sản công để ưu đãi và đảm bảo phục vụ cho dự án, hoặc sẽ được thu hồi bằng đóng góp của người dân thông qua nộp phí sử dụng sản phẩm, dịch vụ công do dự án cung cấp. Nội hàm và bản chất đầu tư dự án PPP được quy định tại Dự thảo Luật nêu trên cho thấy, việc quản lý, kiểm soát nguồn lực đối với các dự án PPP phải được thực hiện như đối với các dự án đầu tư công thông thường.

Thứ hai, các dự án đầu tư nhằm cung cấp sản phẩm, dịch vụ công về nguyên lý thuộc trách nhiệm của Nhà nước. Đối với dự án PPP, Nhà nước sẽ tiến hành ký kết và thực hiện hợp đồng PPP để đầu tư dự án nhằm cung cấp sản phẩm, dịch vụ công, trong đó, thống nhất để nhà đầu tư ứng vốn trước và được thu hồi vốn đầu tư (và lãi) sau khi thông qua việc đóng góp phí sử dụng của công dân và cộng đồng. Như vậy, bản chất đầu tư PPP cũng là đầu tư hình thành tài sản công nhưng

được tham gia bởi khu vực tư nhân. Đầu tư dự án PPP có bản chất là đầu tư công, cần được theo dõi, quản lý như dự án đầu tư công.

Thứ ba, Nhà nước phải có trách nhiệm công khai, minh bạch thông tin đầu tư dự án PPP và sản phẩm, dịch vụ công để cộng đồng cùng tham gia giám sát. Theo đó, người dân có quyền được giám sát: việc sử dụng tiền thuế, việc quản lý tài chính công, tài sản công quốc gia, việc ưu đãi và đảm bảo của Nhà nước cho dự án cũng như những khoản phí, lệ phí mà họ phải đóng góp trực tiếp khi sử dụng các tài sản, dịch vụ công hình thành từ dự án PPP (nếu có) để bù đắp cho phần vốn đầu tư (và lãi của dự án PPP) cho nhà đầu tư.

Thứ tư, hoạt động quản lý đầu tư dự án PPP, thông tin về sản phẩm, dịch vụ công cần được kiểm soát, quản lý và công khai, minh bạch theo quy định. Nhà nước cần có các giải pháp chấn chỉnh, khắc phục những sai

sót, khiếm khuyết trong quản lý, điều hành từ các cơ quan quản lý nhà nước và các nhà đầu tư trực tiếp thông qua hoạt động thanh tra, kiểm toán.

Cần bổ sung phạm vi kiểm toán của Kiểm toán Nhà nước

Những phân tích trên cho thấy, Dự thảo Luật PPP cần được chỉnh sửa, bổ sung phạm vi kiểm toán của KTNN để đáp ứng mục tiêu quản lý nhà nước; đảm bảo giải quyết các yêu cầu thực tiễn quản lý kinh tế - xã hội, phù hợp với thông lệ quốc tế và thống nhất với các quy định của Hiến pháp và pháp luật.

Việc bổ sung phạm vi kiểm toán toàn diện dự án PPP hoàn toàn phù hợp với vai trò, chức năng, nhiệm vụ của KTNN. Bởi theo Hiến pháp năm 2013, Luật KTNN và các luật có liên quan, KTNN không chỉ kiểm toán phần vốn nhà nước theo quy định tại Dự thảo Luật PPP mà phải kiểm toán toàn diện việc quản lý, sử dụng vốn cũng như việc hình thành tài sản công, chi phí cung cấp sản phẩm công, dịch vụ công tại dự án PPP cho phù hợp với nguyên tắc quản trị công quốc gia và quy định của hệ thống pháp luật hiện hành.

Chỉ khi quy định KTNN kiểm toán toàn diện dự án PPP mới đảm bảo nguyên tắc thượng tôn pháp luật, ở đâu có vốn nhà nước hoặc nguồn gốc nhà nước phải được KTNN

KIỂM TOÁN TOÀN DIỆN DỰ ÁN PPP - YÊU CẦU CẤP THIẾT

chính dự án, đánh giá hiệu quả việc huy động nguồn vốn từ các nhà đầu tư thuộc các thành phần kinh tế trong và ngoài nước, những bất cập về cơ chế, chính sách và xác định trách nhiệm công tác quản lý nhà nước trong quá trình tổ chức thực hiện dự án. Các dự án đã hoàn thành và lập báo cáo quyết toán cần được ưu tiên tập trung kiểm toán nhằm đánh giá toàn diện quá trình quản lý và thực hiện dự án.

Đồng thời, để nâng cao chất lượng kiểm toán, KTNN cần nghiên cứu xây dựng Đề cương hướng dẫn kiểm toán, hoàn thiện hệ thống hồ sơ mẫu biểu kiểm toán cho hình thức đầu tư theo phương thức PPP; đổi mới cách thức tổ chức kiểm toán, thành lập đoàn kiểm toán độc lập theo chuyên đề, phạm vi toàn Ngành, hạn chế kiểm toán dự án đơn lẻ để có cơ sở tổng hợp, phân tích, so sánh giữa các chỉ số trong từng phương án tài chính, kịp thời tham mưu cho Chính phủ và các cơ quan liên quan có văn bản thống nhất giữa các dự án, nhằm đảm bảo công bằng, hài hòa lợi ích giữa nhà đầu tư và Nhà nước.

Kiểm toán dự án PPP đòi hỏi kiểm toán viên phải có khả năng phân tích, đánh giá các chỉ tiêu tài chính, hiệu quả phương án đầu tư, đổi mới và đa dạng hoá phương pháp thu thập bằng chứng kiểm toán, kịp thời tham khảo ý kiến của các cơ quan quản lý, xây dựng chính sách nhằm đảm bảo tính khách quan, thuyết phục, khả thi trong việc đưa ra các kiến nghị kiểm toán.

Để có thể đáp ứng tốt nhiệm vụ kiểm toán trong giai đoạn hiện nay, KTNN cần xây dựng hệ thống cơ sở dữ liệu về các dự án PPP nhằm giúp kiểm toán viên có thể tiếp cận được đầy đủ thông tin phục vụ kiểm toán, nâng cao hiệu quả, chất lượng và tiết kiệm thời gian kiểm toán.

Việc ban hành Luật PPP cần khẳng định đầu tư theo hình thức PPP là một hình thức đầu tư công và phải được kiểm toán bởi KTNN trước khi cơ quan nhà nước có thẩm quyền phê duyệt quyết toán.■

kiểm toán để báo cáo Quốc hội thực hiện chức năng giám sát; giúp Chính phủ trong công tác quản lý điều hành và các DN dự án PPP cải thiện những hạn chế, thiếu sót trong công tác quản lý, nâng cao ý thức tuân thủ pháp luật; vận hành có hiệu quả dự án.

Việc kiểm toán toàn diện dự án PPP giúp cảnh báo, phòng ngừa rủi ro, sai phạm trong tổ chức thực hiện hợp tác công - tư; đánh giá xác nhận toàn diện từ khâu quyết định chủ trương đầu tư đến khi quyết toán và vận hành dự án. Kiến nghị xử lý hàng nghìn tỷ đồng, giảm thời gian thu phí hàng trăm năm đối với các dự án BT, BOT thời gian qua cho thấy, KTNN đóng vai trò quan trọng trong phòng, chống tham nhũng, bảo vệ quyền lợi của Nhà nước, người dân và cộng đồng.

Thực hiện kiểm toán toàn diện đối với dự án PPP, KTNN sẽ cung cấp thông tin công khai, giúp tăng cường tính cạnh tranh, minh bạch để giải tỏa những thắc mắc, phản đối của công dân sử dụng sản phẩm công, dịch vụ công trong thời gian qua; tạo sự yên tâm cho các nhà đầu tư. Đồng thời, từ kiến nghị của KTNN, các cơ quan có thẩm quyền có trách nhiệm bịt lỗ hổng chính sách, hoàn thiện hệ thống văn bản pháp luật về dự án PPP theo hướng chặt chẽ, khách quan, khả thi.■

Vì sao không thể thiếu kiểm soát, giám sát từ bên ngoài đối với dự án PPP?

(TS. Lê Đình Thăng - Kiểm toán trưởng KTNN chuyên ngành III - trả lời phỏng vấn của Báo Kiểm toán)

□ LƯU HƯỜNG (thực hiện)

□ **Thưa ông, một vấn đề đang được dư luận quan tâm chính là việc nhận diện bản chất của các dự án đầu tư theo phương thức đối tác công - tư (PPP). Từ góc nhìn kiểm toán, xin ông cho biết vấn đề cốt lõi đặt ra hiện nay đối với dự PPP là gì?**

- Theo quy định của Việt Nam, dự án PPP là hình thức đầu tư được thực hiện trên cơ sở hợp đồng dự án giữa cơ quan nhà nước có thẩm quyền và nhà đầu tư, DN dự án để xây dựng, cải tạo, vận hành, kinh doanh, quản lý công trình hạ tầng, cung cấp dịch vụ công.

Vấn đề cốt lõi cần phải nhận diện: công trình đầu tư theo hình thức PPP là công trình công, chỉ khác là có sự kết hợp giữa nguồn vốn công và nguồn vốn tư nhân. Việc phân biệt công trình công và nguồn vốn công, nguồn vốn tư nhân để thấy rằng nhà đầu tư nào đầu tư vào công trình công cũng phải chịu sự kiểm soát của cơ quan có thẩm quyền.

Qua kiểm toán các công trình giao thông theo hình thức PPP, KTNN đã kiến nghị giảm thời gian thu phí hoàn vốn của các dự án tính đến hết năm 2018 là 243,6 năm. Đối với các dự án BT (xây dựng - chuyển giao), tính đến hết năm 2018, KTNN đã kiến nghị xử lý tài chính 4.453 tỷ đồng, trong đó có dự án tỷ lệ xử lý tài chính lên đến 28% tổng giá trị dự án được kiểm toán. Kết quả này đã xóa bỏ luận điểm: công trình PPP là công trình tư nhân nên không cần phải có sự kiểm soát độc lập hoặc chỉ kiểm soát phần vốn đầu tư của Nhà nước. Cần nói thêm là, công trình công phải được hiểu là công trình mà Chính phủ đầu tư hoặc mời gọi đầu tư (có thể là vốn tư nhân) để cung cấp dịch vụ công, nâng cao hiệu quả sử dụng vốn xã hội.

Hiện nay, còn có sự nhầm lẫn trách nhiệm của KTNN trong kiểm toán đầu tư công và kiểm toán nguồn vốn công. Chính vì vậy, ngoài việc kiểm soát trong nội bộ Chính phủ, các dự án PPP cần phải có sự kiểm soát từ bên ngoài của KTNN và các cơ quan dân cử. Việc kiểm soát này không chỉ bảo vệ quyền lợi của Chính phủ mà còn bảo vệ quyền lợi của người dân và nhà đầu tư.

□ **Vậy theo ông, vì sao phải tăng cường kiểm soát, giám sát từ bên ngoài đối với các dự án PPP?**

- Việc kiểm soát, giám sát từ các cơ quan của Chính phủ đến KTNN và các cơ quan dân cử đối với dự án PPP sẽ góp phần tăng cường tính minh bạch, trách nhiệm giải trình, tạo được sự đồng thuận trong nhân dân để triển khai dự án.

Bên cạnh đó, mục đích của việc kiểm soát, giám sát còn nhằm hạn chế sự xâm lấn lợi ích công, đây là vấn đề cốt lõi của công trình đầu tư công theo hình thức PPP. Chính phủ cần công trình đầu tư công để phục vụ lợi ích công trong điều kiện nguồn lực hữu hạn, đồng thời tối ưu hóa hiệu quả vốn đầu tư xã hội. Trong khi đó, mục đích của nhà đầu tư tư nhân là tìm kiếm lợi nhuận và hạn chế rủi ro kinh doanh. Mục tiêu đầu tư khác nhau như vậy sẽ rất dễ dẫn đến xâm lấn lợi ích, đặc biệt là lợi ích của người tiêu dùng (người dân). Vì vậy, cần có cơ chế kiểm soát dự án PPP để nhà đầu tư tư nhân vừa yên tâm đầu tư vốn và hưởng lợi nhuận một cách hợp lý, vừa tôn trọng mục tiêu đầu tư của các công trình công.

Thực tế, các dự án PPP rất dễ xảy ra tình trạng tham nhũng, lợi ích nhóm hay Nhà nước phải bỏ nhiều tài sản công để đòi lấy công trình, dự án... Công trình, dự án PPP chỉ có hai đối tác vừa đàm phán, vừa ký kết thực hiện mà thiếu sự kiểm soát từ bên ngoài thì sẽ khó hạn chế được mục tiêu tối đa hóa lợi nhuận hoặc tình trạng tham nhũng qua thực hiện dự án. Để hạn chế tình trạng này, không có cách nào khác là phải tăng cường kiểm soát quá trình đầu tư, từ khâu chuẩn bị đến đầu tư và đưa vào khai thác, sử dụng. Nhà đầu tư phải thực hiện nguyên tắc lời ăn, lỗ chịu, không để tình trạng lời thì nhà đầu tư hưởng còn lỗ lại đòi nâng giá dịch vụ hay kéo dài thời gian thu phí dịch vụ hoặc mọi thiệt hại đều đẩy sang Nhà nước và người dân.

Rõ ràng, việc duy trì trách nhiệm giải trình đòi hỏi phải có cơ chế

kiểm soát từ bên ngoài là KTNN, Quốc hội và HĐND các cấp.

□ **Ngoài các mục tiêu trên, việc kiểm soát từ bên ngoài đối với các dự án PPP của KTNN còn được dựa trên những cơ sở nào, thưa ông?**

- Thông lệ quốc tế tốt nhất là cơ quan kiểm toán thực hiện kiểm toán để duy trì lợi ích của nhà đầu tư tư nhân, tránh việc can thiệp vào hoạt động kinh doanh của DN từ Chính phủ, các cơ quan Chính phủ. Kết quả kiểm toán mang lại niềm tin cho nhà đầu tư, nhất là nhà đầu tư nước ngoài, đồng thời tạo được sự đồng thuận của người sử dụng dịch vụ, hàng hóa công.

Tại Việt Nam, vai trò, địa vị pháp lý của KTNN đã được Hiến định. Trên cơ sở Điều 118 Hiến pháp năm 2013, Luật KTNN đã chi tiết hoá danh mục tài chính công, tài sản công thuộc đối tượng kiểm toán của KTNN. Luật Đầu tư công quy định “Dự án đầu tư công là dự án sử dụng toàn bộ hoặc một phần vốn đầu tư công” và chỉ rõ một trong những đối tượng đầu tư công là “đầu tư của Nhà nước tham gia thực hiện dự án theo phương thức đối tác công - tư”. Điều 86 Luật Đầu tư công cũng đã quy định chi tiết nhiệm vụ, quyền hạn của KTNN trong việc kiểm toán các dự án đầu tư công. Như vậy, Hiến pháp và pháp

luật đã chỉ rõ KTNN không chỉ kiểm toán việc quản lý, sử dụng tài chính công mà còn giám sát, đánh giá tất cả hoạt động liên quan đến việc quản lý, sử dụng tài sản công, qua đó duy trì quyền lợi công cũng như tính minh bạch và trách nhiệm giải trình đối với các công trình, dự án đầu tư công và không chỉ đối với nguồn vốn đầu tư công.

□ **Dự thảo Luật Đầu tư theo phương thức đối tác công - tư (Dự thảo Luật PPP) đã quy định về hoạt động KTNN trong lĩnh vực này. Để KTNN làm tốt vai trò kiểm soát đối với dự án PPP, ông có góp ý và kiến nghị gì về quy định này?**

- Điều 86 Dự thảo Luật PPP quy định về hoạt động KTNN trong đầu tư theo phương thức PPP. Tuy nhiên, quy định này chưa phù hợp với thông lệ và can thiệp vào tính độc lập của KTNN nên cần được xem xét lại. Không thể tách dự án PPP thành các bộ phận riêng lẻ mà phải coi đây là dự án xây dựng, cải tạo, vận hành, kinh doanh, quản lý công trình hạ tầng, cung cấp dịch vụ công; tài sản hình thành từ các dự án này là tài sản công thuộc đối tượng kiểm toán của KTNN.

Dự thảo Luật cũng chưa cập nhật thông lệ quốc tế về kiểm soát và giám sát. Các quy định này chưa phù hợp với quy định pháp luật hiện hành của Việt Nam cũng như chủ trương tăng cường chống tham nhũng của Đảng và Chính phủ, còn nhầm lẫn giữa dự án đầu tư công và nguồn vốn đầu tư công.

Với quy định như trên, KTNN sẽ không làm tròn nhiệm vụ duy trì tính minh bạch và trách nhiệm giải trình nếu không kiểm toán các dự án PPP; không thể hoàn thành nhiệm vụ cung cấp thông tin cho Chính phủ, Quốc hội và các cơ quan chống tham nhũng khi chỉ kiểm toán số ít nguồn vốn đầu tư của Nhà nước trong công trình PPP. Môi trường đầu tư và kinh doanh của Việt Nam sẽ không minh bạch khi thiếu cơ chế kiểm toán - một thông lệ tốt của thế giới hiện nay.

□ **Xin trân trọng cảm ơn ông!**■

TS. Lê Đình Thăng

“Cần xác định việc KTNN kiểm toán dự án PPP vừa là yêu cầu của thực tiễn vừa là công cụ quan trọng phục vụ hoạt động giám sát của Quốc hội, các cơ quan dân cử và nhân dân”.

“Công khai, minh bạch kết quả kiểm toán PPP góp phần tạo sự đồng thuận trong dư luận, bảo vệ sự xâm lấn quyền và nghĩa vụ của các bên, giảm thiểu sự can thiệp của Nhà nước đối với hoạt động kinh doanh của DN, thu hút nguồn vốn đầu tư vào các dự án PPP, nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia”.

(Kiểm toán trưởng KTNN chuyên ngành III Lê Đình Thăng)

KIỂM TOÁN TOÀN DIỆN DỰ ÁN PPP - YÊU CẦU CẤP THIẾT

3 lý do để kiểm toán toàn diện các dự án PPP

(Lược ghi tham luận của bà ĐỖ THỊ LAN - Trưởng Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh Quảng Ninh - tại Hội thảo “Dự án PPP và vai trò của KTNN”)

Chưa có quy định cụ thể về kiểm toán toàn diện đối với dự án PPP

Với địa vị pháp lý đã được Hiến định, KTNN có vị trí, vai trò quan trọng trong quá trình phát triển kinh tế - xã hội nói chung cũng như quá trình kiểm tra, kiểm soát việc điều hành, quản lý sử dụng tài chính công, tài sản công nói riêng; bảo đảm tính công khai, minh bạch và phòng, chống tham nhũng, lãng phí.

Trong những năm qua, KTNN đã chú trọng kiểm toán các lĩnh vực có nhiều rủi ro, được dư luận quan tâm và lĩnh vực cần tăng cường quản lý nhà nước. Qua kiểm toán, KTNN đã phát hiện sai phạm, xử lý tài chính hàng chục nghìn tỷ đồng. Riêng năm 2019, KTNN đã kiểm toán và xác định giảm thời gian thu phí của 7 dự án BOT (xây dựng - kinh doanh - chuyển giao) là 54 năm 6 tháng. Cũng qua kiểm toán dự án PPP, KTNN đã phát hiện sai phạm, kiến nghị khắc phục bất cập, sửa đổi, bổ sung quy định về đầu tư PPP, góp phần hoàn thiện thể chế.

Tại Quảng Ninh, UBND tỉnh đã đề nghị KTNN khu vực VI kiểm toán các dự án lớn đầu tư theo hình thức PPP, qua đó

Trong bối cảnh nguồn NSNN hiện nay còn hạn hẹp, việc thu hút nguồn vốn theo hình thức đối tác công - tư (PPP) sẽ tạo động lực quan trọng cho đầu tư phát triển. Vì vậy, hoàn thiện thể chế, tạo cơ sở pháp lý cho thực hiện các dự án PPP là rất cần thiết. Trong đó, chức năng, nhiệm vụ của KTNN cần được cụ thể hóa hơn nhằm bảo đảm công khai, minh bạch, tăng cường quản lý nhà nước đối với các dự án PPP.

Ảnh: MINH THÚY

giúp địa phương có thêm cơ sở thực hiện đúng pháp luật về thu tục đầu tư và tăng cường quản lý các dự án đầu tư PPP trên địa bàn.

Tuy nhiên, đến nay, quy định cụ thể về kiểm toán toàn diện đối với dự án PPP vẫn

chưa có. Hiện, vẫn có quan điểm KTNN là cơ quan kiểm toán việc quản lý, sử dụng tài chính công, tài sản công, do vậy, đối với dự án PPP, KTNN chỉ kiểm toán phần vốn, tài sản công. Còn kiểm toán lĩnh vực đầu tư vốn tư nhân có liên quan

đến quản lý, sử dụng tài sản nhà nước, ảnh hưởng trực tiếp đến chất lượng, hiệu quả sử dụng và tạo lập nên tài sản công, sản phẩm công lại chưa được quy định rõ... Trong khi đó, phần tài sản do tư nhân đầu tư tạo nên sản phẩm công có ảnh hưởng

đến sự phát triển kinh tế - xã hội, đời sống người dân.

Cần quy định cụ thể chức năng, trách nhiệm của KTNN về kiểm toán dự án PPP

Để nâng cao vai trò của KTNN trong việc kiểm toán dự án PPP, Chính phủ, các cơ quan liên quan sớm hoàn thiện Dự thảo Luật Đầu tư theo phương thức đối tác công - tư (Dự thảo Luật PPP) để trình Quốc hội xem xét, ban hành; hoàn thiện các quy định về đầu tư theo hình thức PPP nhằm tạo hành lang pháp lý, nâng cao chất lượng các công trình đầu tư theo hình thức PPP, đảm bảo hài hòa lợi ích của Nhà nước, DN và nhân dân trong việc quản lý, đầu tư, vận hành, khai thác và sử dụng các công trình này.

Dự thảo Luật PPP và các văn bản quy phạm pháp luật liên quan cần quy định cụ thể chức năng, trách nhiệm của KTNN về kiểm toán dự án PPP. Đặc biệt, nhằm tăng cường chức năng giám sát, hạn chế thất thoát, lãng phí, trách nhiệm của KTNN trong suốt quá trình đầu tư dự án PPP phải được cụ thể hóa theo hướng: KTNN chủ động kiểm toán từng phần, từng giai đoạn, từ khâu chuẩn bị đầu tư, lựa chọn nhà đầu tư, thực hiện dự án cho đến khi dự án hoàn thành thay vì chỉ kiểm toán dự án đã hoàn thành như hiện nay.

Việc kiểm toán toàn diện dự án PPP là cần thiết. Bởi, *thứ nhất*, Hiến pháp năm 2013 quy định

Qua nghiên cứu kinh nghiệm quốc tế, các chuyên gia trong và ngoài Ngành đều khẳng định vai trò quan trọng của cơ quan kiểm toán tối cao (SAI) trong kiểm soát, quản lý dự án đầu tư theo hình thức đối tác công - tư (PPP).

Vụ trưởng Vụ Hợp tác quốc tế, KTNN Trần Kim Lộc: Từ năm 1993, Tổ chức quốc tế Các cơ quan Kiểm toán tối cao (INTOSAI) đã thành lập Nhóm công tác về Tư nhân hóa, Quy tắc kinh tế và PPP. Sau hơn 10 năm chủ trì nghiên cứu, khảo sát và tổng hợp, đến năm 2004, Nhóm công tác đã ban hành Tài liệu hướng dẫn Thông lệ thực hành tốt về Kiểm toán rủi ro trong đối tác công - tư (ISSAI số 5240).

Gần đây, Tổ chức Các cơ quan Kiểm toán tối cao châu Á (ASOSAI) đã lập Đề án nghiên cứu số 11, trong đó có chủ đề nghiên cứu “Kiểm toán các thỏa thuận đối tác công - tư”. Chủ đề nghiên cứu này do KTNN Pakistan chủ trì với 10 nước thành viên, trong đó có sự tham gia của Nhóm công chức KTNN Việt Nam. Đề án nghiên cứu đã hoàn thành và báo cáo kết quả tại Đại hội ASOSAI lần thứ 14 tại Hà Nội năm 2018.

Ngoài ra, rất nhiều các định chế và tổ chức quốc tế cũng xây dựng tài liệu hướng dẫn, tổ chức hội thảo, diễn đàn trao đổi về PPP. Các nghiên cứu cho thấy, với hơn 100 quốc gia đang áp dụng khá hiệu quả, mô

Các SAI góp phần tăng cường trách nhiệm giải trình cho dự án PPP

□ T.ĐỨC (lược ghi)

hình này vẫn đang là một giải pháp tích cực nhằm giảm áp lực chi ngân sách cho các dịch vụ công của Chính phủ.

Để thực hiện thành công các dự án PPP, Nhà nước cần thực hiện đồng bộ các giải pháp, trong đó, cần giao quyền và tăng cường năng lực giám sát độc lập của SAI, mở rộng kế hoạch kiểm toán các dự án PPP, kết hợp 3 loại hình kiểm toán: tài chính, tuân thủ và hoạt động để đánh giá tổng thể tính kinh tế, hiệu quả, hiệu lực của dự án.

PGS,TS. Nguyễn Phương Hoa (Trường Đại học Kinh tế Quốc dân): Hiện nay, nhiều nước trên thế giới chú trọng kiểm toán dự án PPP. Theo kinh nghiệm quốc tế, kiểm toán dự án PPP được thực hiện ở tất cả các giai đoạn, từ khâu hình thành hợp đồng đến triển khai thực hiện và kết thúc dự án. Ngân hàng Thế giới (WB) khuyến nghị, kiểm toán quá trình hình thành hợp đồng của dự án PPP sẽ giúp SAI nhận định, phân tích được dự án PPP có tốt hơn so với dự án đầu tư thuần túy từ vốn

NSNN hay không. Đồng thời, SAI cần chú trọng kiểm toán các điều khoản và giá trị hợp đồng. Hợp đồng PPP phải có xác nhận của cơ quan kiểm toán trước khi thực hiện.

Kiểm toán dự án PPP gồm 3 loại hình: kiểm toán tuân thủ để đánh giá việc chấp hành các quy định pháp lý, các điều khoản hợp đồng; kiểm toán thông tin doanh thu, chi phí trong báo cáo tài chính dự án xem có đúng hay không; đối với kiểm toán hoạt động, INTOSAI khuyến nghị cơ quan kiểm toán thực hiện rà soát ngay sau giai đoạn mua sắm, quá trình bỏ thầu, hình thành hợp đồng và suốt cả chu kỳ của dự án... SAI sẽ phải đánh giá xem dự án PPP có tốt hơn so với các dự án đầu tư công khác hay không, tác động về mặt kinh tế - xã hội trong ngắn hạn cũng như dài hạn. Việc lựa chọn tiêu chí đánh giá phải phù hợp, tùy thuộc vào từng dự án.

Về phạm vi kiểm toán, SAI hoàn toàn có quyền tiếp cận, xác minh theo quy định đối với phần vốn do NSNN tài trợ. Tuy

nhien, đối với phần vốn do tư nhân bỏ ra, theo INTOSAI, cần xác định rõ quyền tiếp cận tài liệu của SAI trong hợp đồng PPP.

SAI cũng cần lưu ý, mỗi giai đoạn của dự án PPP tiềm ẩn rủi ro khác nhau. Cụ thể, giai đoạn lập kế hoạch, rủi ro tập trung vào các điều khoản của dự án PPP. Giai đoạn xây dựng thực hiện dự án, rủi ro liên quan đến chi phí, dự án có thể bị khai không hoặc chậm thực hiện... Giai đoạn vận hành, rủi ro liên quan đến năng lực và ý thức giám sát, việc thực hiện trách nhiệm của các bên.

ThS. Lê Minh Hương (Viện Chiến lược và Chính sách tài chính, Bộ Tài chính): Kinh nghiệm quốc tế cho thấy, các SAI, cơ quan lập pháp và công chúng đóng vai trò quan trọng trong việc đảm bảo quản lý tốt chương trình PPP. Trong đó, ở một số khu vực, SAI phải ký vào hợp đồng PPP trước khi thực hiện. Các cam kết và quy trình PPP được xem là một phần nội dung kiểm toán định kỳ đối với cơ quan có thẩm

KIỂM TOÁN TOÀN DIỆN DỰ ÁN PPP - YÊU CẦU CẤP THIẾT

KTNN thực hiện kiểm toán việc quản lý, sử dụng tài chính công, tài sản công; Điều 3, Luật KTNN quy định: Tài chính công bao gồm: NSNN; đơn vị cung cấp dịch vụ, hàng hóa công; phần vốn nhà nước tại các DN... Tài sản công bao gồm: đất đai; tài sản công được giao cho các DN quản lý và sử dụng; tài sản thuộc kết cấu hạ tầng phục vụ lợi ích công cộng và các tài sản khác do Nhà nước đầu tư, quản lý thuộc sở hữu toàn dân do Nhà nước đại diện chủ sở hữu và thống nhất quản lý...

Thứ hai, về bản chất, dự án PPP là hoạt động đầu tư nhà nước để thu hút nguồn lực, là dự án huy động vốn tư nhân đầu tư công trình công chứ không phải đầu tư công trình tư nhân; nhiều công trình xây dựng trên đất công. Nhà nước thực hiện đầu tư qua hợp đồng PPP với nhà đầu tư, Nhà nước không trực tiếp trả kinh phí cho nhà đầu tư mà cho phép nhà đầu tư, DN thu phí với mức thu và thời hạn thu theo quy định hoặc trả bằng giá trị quyền sử dụng đất. Do đó, nếu KTNN không kiểm toán chi phí đầu tư và kiểm toán toàn diện dự án PPP thì không thể xác định được mức thu phí, thời gian thu phí, giá đất được sử dụng để thanh toán cho nhà đầu tư.

Thứ ba, kết quả kiểm toán cho thấy nhiều dự án PPP tiềm ẩn rủi ro, thất thoát, lãng phí; một số nguồn thu, chi phí phát sinh trong quá trình thực hiện chưa được hướng dẫn quản lý tốt, một số dự án không được kiểm soát chi qua Kho bạc Nhà nước dẫn đến sai sót tại các khâu; nhà đầu tư được tự lựa chọn đơn vị tư vấn thiết kế, thi công, giám sát nên không đảm bảo tính khách quan. Trong khi đó, công tác quản lý, giám sát của các cơ quan quản lý chưa được thực hiện thường xuyên, đầy đủ. Kết quả kiểm toán nêu trên là minh chứng khách quan cho vai trò không thể thiếu của KTNN trong việc kiểm toán toàn diện các dự án PPP nhằm góp phần tăng cường tính minh bạch, hạn chế thất thoát, lãng phí, giảm bớt gánh nặng cho người dân, DN và tạo niềm tin cho nhân dân...■

quyền. SAI cũng có thể tiến hành kiểm toán hoạt động của các dự án PPP, hoặc xem xét hiệu quả đầu tư dự án.

Ở một số nước có chương trình PPP phát triển, các SAI đều tham gia đánh giá hiệu quả đầu tư của dự án. Ví dụ ở Anh, cơ quan kiểm toán thường so sánh PPP với các dự án đầu tư công được đấu thầu theo cách truyền thống để đánh giá hiệu quả đầu tư PPP nhằm đưa ra các quyết định về PPP; các báo cáo kiểm toán về PPP được công khai trên trang web của Văn phòng Kiểm toán quốc gia.

Tại Nam Phi, các cuộc kiểm toán hằng năm của Tổng Kiểm toán đối với các cơ quan có thẩm quyền ký hợp đồng thường tập trung vào những quy định về PPP nhằm xem xét mức độ đáp ứng và tác động tài chính được phản ánh trong tài khoản của cơ quan/thành phố. Tổng Kiểm toán cũng có thể tiến hành kiểm toán nếu nghi ngờ bất thường. Còn tại Chile, SAI sẽ tham gia vào quá trình quản lý hợp đồng PPP nhằm kiểm tra thông tin và quản lý mọi thay đổi cần thiết trong hợp đồng.

Như vậy, việc thực hiện kiểm toán các dự án PPP đã và đang được nhiều nước áp dụng. Sự tham gia của SAI góp phần làm tăng trách nhiệm giải trình cho các chương trình PPP, giúp cho Chính phủ giám sát dòng tiền, hạn chế thất thoát nguồn vốn; đồng thời là cơ sở để Chính phủ nghiên cứu, rà soát, sửa đổi, bổ sung các quy định để ngăn chặn các “lỗ hổng” về cơ chế, chính sách.■

Làm rõ hơn vai trò của Kiểm toán Nhà nước đối với các dự án PPP

(Lược ghi tham luận ông NGUYỄN THANH HIỀN - Phó Trưởng Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh Nghệ An - tại Hội thảo “Dự án PPP và vai trò của KTNN”)

Với chức năng, nhiệm vụ theo Luật định, những năm qua, KTNN tiếp tục đi sâu kiểm toán các lĩnh vực được dư luận xã hội quan tâm, trong đó có các dự án đầu tư theo phương thức đối tác công - tư (PPP), nhằm góp phần ngăn chặn các sai phạm trong quản lý tài chính. Vì vậy, việc cần phải làm rõ hơn vai trò của KTNN đối với các dự án này là hết sức cần thiết.

Các dự án PPP là đối tượng kiểm toán của Kiểm toán Nhà nước

Kể từ khi xuất hiện vào năm 1997, đầu tư theo hình thức PPP từng bước được hoàn thiện về khuôn khổ pháp lý. Đặc biệt, năm 2018, Chính phủ ban hành Nghị định số 63/2018/NĐ-CP về đầu tư theo hình thức PPP thay thế Nghị định số 15/2015/NĐ-CP với nhiều điểm mới như: tăng cường tính phân cấp, tính tự chủ, tự chịu trách nhiệm cho các Bộ, ngành, địa phương và loại bớt những nhà đầu tư yếu kém về năng lực tài chính...

Theo Bộ Kế hoạch và Đầu tư, giai đoạn 2016-2020 có 18 địa phương đăng ký danh mục dự án PPP với tổng số 598 dự án và tổng nhu cầu vốn cho dự án là 254.000 tỷ đồng, trong đó, vốn dự kiến các nhà đầu tư huy động là 237.000 tỷ đồng. Điều này cho thấy, bên cạnh nguồn vốn đầu tư truyền thống, vốn đầu tư vào khu vực ngoài nhà nước thông qua hình thức BOT (xây dựng - kinh doanh - chuyển giao), BT (xây dựng - chuyển giao) đã giúp cải thiện đáng kể hệ thống kết cấu hạ tầng giao thông, góp phần quan trọng vào quá trình phát triển kinh tế - xã hội của nước ta.

Tuy nhiên, việc triển khai các dự án PPP trong thời gian qua vẫn còn nhiều bất cập, hạn chế gây bức xúc trong dư luận xã hội. Do đó, yêu cầu đặt ra là phải tiếp tục xây dựng một khung pháp lý cao, thống nhất, đồng bộ về PPP để hạn chế rủi ro, nâng cao hiệu quả đầu tư, thu hút nguồn lực đầu tư từ khu vực tư nhân vào phát triển hạ tầng quốc gia. Trong đó, vai trò của KTNN trong kiểm toán các dự án này cần phải được làm rõ. Bởi, theo Điều 118, Hiến pháp năm 2013 và khoản 11, Điều 3, Luật KTNN, các dự án PPP là đối tượng kiểm toán của KTNN. KTNN kiểm toán để đánh giá tính tuân thủ, tính kinh tế, hiệu quả và hiệu lực của các dự án này.

Những năm qua, KTNN đã đi sâu kiểm toán các dự án PPP được dư luận xã hội, cử tri cả nước quan tâm. Kết quả kiểm toán các dự án PPP nói chung, các dự án BOT, BT nói riêng cho thấy, hầu hết các dự án đều thực hiện theo hình thức chỉ định thầu, dẫn đến giảm tính cạnh tranh, tính minh bạch trong lựa chọn nhà đầu tư. Hệ thống văn bản quy phạm pháp luật về PPP mới dừng ở các nghị định và thông tư hướng dẫn, cho nên, quá trình triển khai còn nhiều vướng mắc. Việc nhà đầu tư được tự lựa chọn các đơn vị tư vấn thiết kế, thi công, giám sát dẫn tới không khách quan, dễ xảy ra thất thoát. Qua kiểm toán, KTNN đã kiến nghị xử lý tài chính hàng nghìn tỷ đồng, giảm thời gian thu phí đối với dự án BT, BOT, đặc biệt kiến nghị Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ rà soát, sửa đổi các văn bản, bổ sung các quy định để ngăn chặn các lỗ hổng về cơ chế, chính sách.

Xem xét quy định kiểm toán toàn bộ dự án PPP

Thực tiễn quản lý dự án PPP thời gian qua cho thấy, cần phải làm rõ hơn vai trò của KTNN đối với các dự án này trong Dự thảo Luật Đầu tư theo hình thức đối tác công - tư.

Cụ thể, theo Dự thảo Luật, Chính phủ cam kết chia sẻ với nhà đầu tư, DN dự án không quá 50% phần hụt thu giữa doanh thu thực tế và doanh thu cam kết tại hợp đồng. Nhà đầu tư,

Cần thiết phải kiểm toán toàn bộ dự án PPP

Ảnh: M.THÚY

DN dự án cam kết chia sẻ với Chính phủ không thấp hơn 50% phần tăng thu giữa doanh thu thực tế và doanh thu cam kết tại hợp đồng. Như vậy, vai trò của KTNN trong kiểm toán toàn bộ dự án PPP là hết sức quan trọng để làm cơ sở tiến hành thanh quyết toán và chia sẻ rủi ro của Nhà nước đối với các dự án này. Việc kiểm toán cần được xem xét trên các khía cạnh: công trình có đúng giá trị và đạt chất lượng không, hoàn trả như thế nào.

Cũng theo Dự thảo Luật, KTNN sẽ chỉ kiểm toán vốn nhà nước hỗ trợ xây dựng công trình, hệ thống cơ sở hạ tầng; vốn nhà nước hỗ trợ xây dựng công trình phụ trợ, bồi thường, hỗ trợ, tái định cư. Như vậy, Dự thảo Luật đã xem dự án PPP tách rời thành các bộ phận riêng lẻ, chưa xem dự án với tư cách xây dựng, cải tạo, vận hành, kinh doanh, quản lý công trình hạ tầng, cung cấp dịch vụ công thuộc đối tượng kiểm toán của KTNN. Sản phẩm của dự án là tài sản công và tác động đến lợi ích xã hội. Vì vậy, Dự thảo Luật cần xem xét quy định KTNN kiểm toán toàn bộ dự án PPP, đặc biệt lưu ý thêm công tác kiểm toán hoạt động đối với dự án. Thay vì chỉ kiểm toán dự án đã hoàn thành, KTNN cần đồng hành với Nhà nước và DN trong cả quá trình thực hiện dự án nhằm kịp thời phát hiện các sai sót để chấn chỉnh. Bên cạnh kiểm toán đối với phần vốn nhà nước nêu trên, KTNN cần kiểm toán toàn bộ giá trị xây lắp và phương án tài chính thu phí nhằm giúp Quốc hội, Chính phủ kiểm soát tốt hơn lĩnh vực này.

Về bản chất, các dự án PPP là hoạt động đầu tư của Nhà nước thông qua hợp đồng PPP với nhà đầu tư. Nhà nước không trực tiếp trả kinh phí cho nhà đầu tư mà cho phép nhà đầu tư và DN thực hiện dự án được thu phí với mức thu và thời hạn thu do Nhà nước quy định hoặc trả bằng giá trị quyền sử dụng đất. Chi phí đầu tư là cơ sở để xác định thời gian và mức thu phí đối với dự án. Do đó, việc kiểm tra, giám sát các chi phí đầu tư là hết sức cần thiết, đồng thời, Nhà nước cần tăng tính khách quan, rõ ràng trong việc xác định giá và phí mà các nhà đầu tư thu được của người sử dụng. Để đảm bảo sự minh bạch, KTNN cần kiểm toán các nội dung thuộc về vốn và tài sản của các nhà đầu tư, chứ không chỉ riêng đối với phần tài chính công, tài sản công. Kiểm toán toàn bộ dự án PPP sẽ giúp Nhà nước có thêm kênh giám sát, đảm bảo hiệu quả nhưng không làm ảnh hưởng đến việc thu hút các nhà đầu tư tư nhân; đồng thời, công tác quản lý được thực hiện một cách minh bạch và đúng pháp luật.■

**Nâng hạng chỉ số
nộp bảo hiểm xã hội**

Theo Báo cáo Môi trường kinh doanh (DB2020) của Ngân hàng Thế giới, năm 2019, kết quả chỉ số Nộp thuế và BHXH của Việt Nam xếp thứ 109/190 nước, tăng 22 bậc so với năm 2018 (số giờ nộp thuế và BHXH là 384 giờ, trong đó thuế 237 giờ, BHXH 147 giờ).

Để tiếp tục cải thiện chỉ số này, tại Nghị quyết số 02/NQ-CP ngày 01/01/2020, Chính phủ đặt mục tiêu nâng xếp hạng chỉ số Nộp thuế và BHXH (A2) lên 7 - 10 bậc. Chính phủ cũng giao Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội, BHXH Việt Nam xây dựng và ban hành các hướng dẫn, tiêu chuẩn, lộ trình chuẩn hóa thông tin dữ liệu để kết nối chia sẻ thông tin với các tổ chức tín dụng, tổ chức trung gian thanh toán để chi trả các chế độ an sinh xã hội, lương hưu, trợ cấp BHXH qua ngân hàng, với mục tiêu đạt 50% số người nhận lương hưu, trợ cấp BHXH, mai táng phí, tử tuất,... sử dụng phương tiện thanh toán không dùng tiền mặt ở khu vực đô thị.

Theo BHXH Việt Nam, việc đo lường, đánh giá cấu phần “nộp BHXH” trong chỉ số Nộp thuế và BHXH một mặt giúp các nhà đầu tư xem xét mức độ cải cách của Việt Nam trong việc tạo thuận lợi cho người sử dụng lao động đối với việc nộp BHXH cho người lao động, đồng thời giúp cơ quan BHXH xem xét kết quả đánh giá độc lập về hoạt động cải cách đối với các TTHC tác động tới DN trong năm.

Để thực hiện nhiệm vụ Chính phủ giao, trong năm 2020, BHXH Việt Nam sẽ tập trung nghiên cứu, sửa đổi, đơn giản hóa quy định biểu mẫu để tích hợp, liên thông bước thủ tục cấp mã số đơn vị tham gia BHXH với thủ tục đăng ký thành lập DN; liên thông bước thủ tục điều chỉnh đóng BHXH bắt buộc, bảo hiểm y tế (BHYT), bảo hiểm thất nghiệp, bảo hiểm tai nạn lao động - bệnh nghề nghiệp vào thủ tục khai trình lao động. Đồng

Bước tiến lớn trong cải cách thủ tục hành chính của Bảo hiểm xã hội Việt Nam

□ Đ. KHOA

Cải cách thủ tục hành chính (TTHC) liên quan đến cấu phần nộp bảo hiểm xã hội (BHXH); đẩy mạnh thanh toán không dùng tiền mặt và thực hiện dịch vụ công trực tuyến trên cơ sở kết nối, chia sẻ dữ liệu... là những nhiệm vụ trọng tâm mà ngành BHXH tập trung triển khai trong năm 2020 nhằm góp phần cải thiện môi trường kinh doanh, nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia theo yêu cầu của Chính phủ.

Ảnh minh họa

thời, ngành sẽ đề xuất và triển khai thử nghiệm phương án kê khai mới; nâng cấp Hệ thống giao dịch điện tử thuận tiện hơn cho đơn vị sử dụng; tiếp tục rà soát, đơn giản hóa các hồ sơ, quy trình, TTHC liên quan đến cấu phần “Nộp BHXH” trong chỉ số Nộp thuế và BHXH; kiểm soát chặt chẽ việc ban hành quy định TTHC mới và không để phát sinh các TTHC ngoài quy định...

Cùng với đó, ngành BHXH tiếp tục chuẩn hóa, hoàn thiện thông tin dữ liệu về người nhận lương hưu, trợ cấp BHXH để kết nối chia sẻ thông tin với các tổ chức cung ứng dịch vụ thanh toán, tổ chức cung ứng dịch vụ trung gian thanh toán làm căn cứ

phục vụ chi trả lương hưu, trợ cấp BHXH qua ngân hàng; thực hiện các giải pháp nhằm vận động, khuyến khích phát triển người nhận lương hưu, trợ cấp BHXH qua các phương tiện thanh toán không dùng tiền mặt theo mục tiêu của Chính phủ và lộ trình thực hiện của BHXH Việt Nam. Phấn đấu đến năm 2021 đạt 51,86% người nhận lương hưu, trợ cấp BHXH bằng phương tiện thanh toán không dùng tiền mặt.

Kết nối, vận hành hiệu quả trên Cổng Dịch vụ công quốc gia

Với cơ sở hạ tầng công nghệ thông tin được đầu tư đồng bộ, bài bản, ngành BHXH đã tham

gia Cổng Dịch vụ công quốc gia ngay từ ngày đầu khai trương (tháng 12/2019). Sự kiện này đánh dấu bước tiến lớn trong công tác cải cách TTHC theo định hướng phục vụ ngày càng tốt hơn người tham gia và thụ hưởng chính sách. Theo báo cáo của BHXH Việt Nam, sau 3 tháng triển khai xây dựng, vận hành Cổng Dịch vụ công quốc gia thuộc lĩnh vực do ngành quản lý, đến nay, ngành đã triển khai xong việc tích hợp đăng nhập một lần; đồng bộ hồ sơ TTHC; bố trí máy chủ bảo mật và được Văn phòng Chính phủ xác nhận.

Đối với việc tái cấu trúc quy trình, đơn giản hóa TTHC, để tạo điều kiện thuận lợi cho người dân

và DN khi tham gia giao dịch với cơ quan BHXH, cùng với việc đơn giản hóa các TTHC, hiện nay, BHXH Việt Nam đã triển khai thực hiện 18 dịch vụ công trực tuyến cấp độ 3, cấp độ 4 trên Cổng Dịch vụ công của ngành. Tháng 12/2019, BHXH Việt Nam đã tích hợp với Cổng Dịch vụ công quốc gia để thực hiện liên thông cấp lại thẻ BHYT do hỏng, mất. Hiện nay, tất cả 27 TTHC thuộc thẩm quyền giải quyết của BHXH Việt Nam đã được cập nhật và chuẩn hóa nội dung trên Cổng Dịch vụ công quốc gia. Những phản ánh, kiến nghị của người dân và DN về BHXH, BHYT trên hệ thống của Cổng Dịch vụ công quốc gia đã được ngành BHXH tiếp nhận và xử lý nhanh chóng. Trong quý II và quý III năm 2020, BHXH Việt Nam sẽ tiếp tục phối hợp Văn phòng Chính phủ thực hiện tích hợp 9 dịch vụ công/TTHC thuộc thẩm quyền của BHXH Việt Nam trên Cổng Dịch vụ công quốc gia; thường xuyên rà soát, chuẩn hóa, đăng tải công khai các TTHC vào Cơ sở dữ liệu quốc gia về TTHC.

Thực hiện chỉ đạo của Phó Thủ tướng Chính phủ Vũ Đức Đam, BHXH Việt Nam đang tích cực phối hợp Bộ Tư pháp, Văn phòng Chính phủ kết nối, tích hợp, cung cấp dịch vụ công trực tuyến liên thông đăng ký khai sinh, đăng ký thường trú và cấp thẻ BHYT cho trẻ dưới 6 tuổi trên Cổng Dịch vụ công quốc gia. Mục tiêu đặt ra là trong quý II, UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc T.Ư triển khai cung cấp dịch vụ công trực tuyến thủ tục liên thông đăng ký khai sinh, đăng ký thường trú và cấp thẻ BHYT trên Cổng Dịch vụ công quốc gia.■

Ban Thường vụ Đảng ủy KTNN...

(Tiếp theo trang 1)

Đại hội Đảng bộ KTNN; chỉ đạo kiểm tra, đôn đốc công tác chuẩn bị Đại hội các đảng bộ, chi bộ trực thuộc. Các tiểu ban phục vụ cho công tác tổ chức Đại hội Đảng bộ KTNN lần thứ VII cũng đã được thành lập, bao gồm: Tiểu ban Văn kiện, Tiểu ban Nhân sự, Tiểu ban Tổ chức phục vụ Đại hội và Tiểu ban Tuyên truyền Đại hội. Hiện, công tác chuẩn bị của các tiểu ban đang được triển khai tích cực.

Các đồng chí trong Ban Thường vụ Đảng ủy Khối và Ban Thường vụ Đảng ủy KTNN đã trao đổi, thảo luận về một số nội dung liên quan đến công tác chuẩn bị Đại hội Đảng các cấp, cơ cấu Ban Chấp hành, tiêu chuẩn chính trị của nhân sự...

Phát biểu chỉ đạo buổi làm việc, đồng chí Trương Xuân Cừ - Phó Bí thư Đảng ủy Khối - đánh giá cao kết quả lãnh đạo, chỉ đạo của đồng chí Bí thư Đảng ủy, Bí thư Ban cán sự KTNN, cũng như những kết quả toàn Đảng bộ KTNN đã đạt được thời gian qua. Đồng chí đã giải đáp một số nội dung vướng mắc liên quan đến công tác chuẩn bị cho Đại hội Đảng các cấp của KTNN; đồng thời đề nghị KTNN tiếp tục đẩy mạnh công tác chuẩn bị, tạo điều kiện tốt nhất để Đại hội Đảng các cấp diễn ra thuận lợi, đạt kết quả cao.

Ghi nhận và tiếp thu ý kiến góp ý của các đồng chí trong Ban Thường vụ Đảng ủy Khối, Bí thư Đảng ủy, Tổng Kiểm toán Nhà nước Hồ Đức Phớc cho biết, công tác chuẩn bị cho Đại hội Đảng của KTNN đã và đang được thực hiện nghiêm túc, qua đó khẳng định tinh thần dân chủ, minh bạch và đoàn kết cao. Đồng chí nhấn mạnh sẽ xem xét áp dụng các tiêu chuẩn đảm nhiệm chức vụ theo hướng dẫn của T.Ư và của Đảng ủy Khối vào thực tế. Trong thời gian tới, Đảng ủy KTNN sẽ tiếp tục tập trung lãnh đạo, chỉ đạo các đảng bộ, chi bộ trực thuộc tổ chức thành công Đại hội Đảng các cấp đúng theo kế hoạch.■

Tin và ảnh: NGUYỄN LỘC

TRIỂN KHAI KIỂM TOÁN

Vừa qua, KTNN chuyên ngành IV đã tiến hành kiểm toán hoạt động xây dựng và việc quản lý, sử dụng vốn đầu tư các dự án: Đầu tư mở rộng đường vành đai III đoạn Mai Dịch - Nội Bài; Đầu tư xây dựng cầu cạn đoạn Mai Dịch - Nam Thăng Long thuộc đường vành đai III; Nâng cấp đê hữu sông Hoàng Long và sông Đáy kết hợp đường giao thông đoạn Bái Đình đi Kim Sơn.

KTNN chuyên ngành VII đã triển khai kiểm toán Báo cáo tài chính năm 2019; hệ thống công nghệ thông tin liên quan đến lập Báo cáo tài chính; chương trình tín dụng cho vay học sinh, sinh viên tại một số chi nhánh của Ngân hàng Chính sách xã hội. Đồng thời, kiểm toán Báo cáo tài chính năm 2019 của Ngân hàng Nhà nước Việt Nam.

Các cuộc kiểm toán trên thực hiện trong thời hạn từ 50 - 60 ngày.■

LÊ HÒA

**Khó đánh giá kết quả
cải cách thời gian qua**

Những năm vừa qua, Chính phủ luôn đặt mục tiêu ưu tiên là cải cách quy định về điều kiện kinh doanh nhằm tạo lập môi trường đầu tư kinh doanh thuận lợi, thân thiện với DN. Đặc biệt, năm 2018 được xem là năm của cải cách điều kiện kinh doanh. Chính phủ đã ban hành 20 văn bản chỉ đạo và các Bộ, ngành tích cực thực hiện rà soát danh mục các điều kiện kinh doanh trong phạm vi quản lý. Trên cơ sở đó, nhiều Bộ, ngành đã đưa ra danh mục các điều kiện cần cắt giảm, đơn giản hóa, thậm chí có Bộ quyết định cắt giảm hơn 670 điều kiện kinh doanh, tương đương với 55,5% tổng số điều kiện kinh doanh do Bộ này quản lý.

Đến năm 2019, Chính phủ tiếp tục ban hành hơn 10 văn bản chỉ đạo để quyết liệt cắt giảm điều kiện kinh doanh, tạo thuận lợi cho DN. Theo báo cáo của Tổ công tác Chính phủ, đến tháng 8/2019, các Bộ, ngành đã cắt giảm, đơn giản hóa 3.451/6.191 điều kiện kinh doanh, cắt giảm 6.776/9.926 dòng hàng phải kiểm tra chuyên ngành.

Đánh giá về kết quả cải cách điều kiện kinh doanh thời gian qua, nhiều chuyên gia cho rằng, trong giai đoạn 2017-2019, các Bộ, ngành đã nỗ lực rà soát, đề xuất cắt bỏ, đơn giản hóa khoảng 50% số điều kiện kinh doanh để giảm gánh nặng quy định, thủ tục và nhờ vậy giảm thời gian, chi phí và rủi ro cho DN. Tuy vậy, nhiều chuyên gia cũng thẳng thắn nêu, trong các quy định hiện hành, vẫn còn các điều kiện kinh doanh không cần thiết, không hợp lý hoặc không có ý nghĩa về hiệu quả quản lý nhà nước. Trên thực tế, một số địa phương vẫn chưa nắm rõ những thay đổi, cải cách về điều kiện kinh doanh.

Ông Nguyễn Đình Cung - nguyên Viện trưởng Viện Nghiên cứu quản lý kinh tế T.Ư (CIEM) - bình luận, cắt giảm điều kiện kinh doanh là một nhiệm vụ trọng tâm của Chính phủ, đặc

**Nâng cao hiệu quả cải cách
điều kiện kinh doanh**

□ QUỲNH ANH

Không thể phủ nhận những nỗ lực, quyết tâm cắt giảm điều kiện kinh doanh của Chính phủ đã mang lại nhiều kết quả tích cực, đáng ghi nhận. Trong giai đoạn hiện nay và thời gian tới, các chuyên gia cho rằng, để đồng bộ với những nỗ lực của Chính phủ, các Bộ, ngành cần phải mạnh tay cắt giảm các điều kiện kinh doanh trong phạm vi quản lý của mình.

Cắt giảm thủ tục kinh doanh góp phần tạo thuận lợi cho các DN

Ảnh minh họa

biệt từ năm 2016 đến nay, nhiệm vụ ưu tiên của Chính phủ là cắt giảm ngành nghề kinh doanh có điều kiện. Tuy nhiên, mục tiêu đặt ra chỉ là cắt giảm, đơn giản hóa ít nhất 50% quy định về điều kiện kinh doanh, chứ không phải là cắt bỏ 50% quy định về điều kiện kinh doanh.

Theo ông Nguyễn Đình Cung, việc cắt giảm điều kiện kinh doanh thời gian qua còn chưa thực chất bởi mục tiêu không rõ ràng, không thể đánh giá được phần đơn giản hóa điều kiện kinh doanh. Để đảm bảo các điều kiện kinh doanh không phục hồi trở lại, cần phải thực hiện cải cách triệt để hơn với cách tiếp cận mới hơn và trúng hơn. Nhiều

chuyên gia đồng quan điểm và cho rằng, nâng cao chất lượng điều kiện kinh doanh vẫn phải là nội dung trọng tâm trong cải cách môi trường kinh doanh ở Việt Nam hiện nay, cũng như trong thời gian tới.

**Cải cách cần phải
đi vào thực chất**

Theo phân tích của các chuyên gia, để cải cách đúng và trúng hơn, trước hết, cần phải xác định rõ bản chất của ngành nghề kinh doanh có điều kiện và điều kiện kinh doanh. Đối với Nhà nước, quy định điều kiện kinh doanh đưa ra là để quản lý những ngành nghề kinh doanh cần có điều kiện. Nhưng đối với DN, quy định điều

kiện kinh doanh lại là rào cản hoạt động của DN, làm tăng chi phí, giảm khả năng cạnh tranh của DN.

Kết quả điều tra của Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI) cho thấy, năm 2019, nhiều DN đã đánh giá tích cực về sự chuyển động trong cắt giảm điều kiện kinh doanh của các Bộ, ngành, giúp DN giảm bớt khó khăn. Tuy nhiên, khái niệm điều kiện kinh doanh ở nhiều nơi còn chưa rõ ràng, vẫn có sự lẫn lộn giữa điều kiện kinh doanh và tiêu chuẩn kỹ thuật.

Nhiều chuyên gia và DN còn có nhận định, các Bộ, ngành vẫn đặt mục tiêu ban hành các điều kiện kinh doanh là để bảo đảm thuận tiện cho việc quản lý, chứ

chưa thực sự tạo thuận lợi cho kinh doanh. Các cơ quan quản lý nhà nước đôi khi vẫn lạm dụng các biện pháp hành chính để can thiệp vào thị trường, thậm chí còn muốn có thêm các ngành nghề kinh doanh có điều kiện.

Cho đến thời điểm này, “bức tranh” cải cách điều kiện kinh doanh chưa sáng hơn nhiều so với cuối năm 2019. Nét “châm phá” duy nhất vừa được các nhà nghiên cứu của CIEM cập nhật là Bộ Công Thương tiếp tục đi đầu trong thực hiện nhiệm vụ cải cách điều kiện kinh doanh, khi ngày 05/02/2020, Thủ tướng Chính phủ đã ký ban hành Nghị định số 17/2020/NĐ-CP về sửa đổi, bổ sung một số điều của các nghị định liên quan đến điều kiện đầu tư kinh doanh thuộc lĩnh vực quản lý nhà nước của Bộ Công Thương.

Tiếp tục đánh giá cao những nỗ lực của Chính phủ, TS. Trần Thị Hồng Minh - Viện trưởng CIEM - cho biết, ngay đầu năm 2020, Chính phủ đã ký ban hành Nghị quyết số 02/NQ-CP về tiếp tục thực hiện những nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu cải thiện môi trường kinh doanh, nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia năm 2020, điều đó thể hiện tinh thần quyết tâm đổi mới của Chính phủ đối với môi trường kinh doanh và năng lực cạnh tranh quốc gia.

Tín hiệu vui được ông Đậu Anh Tuấn - Trưởng Ban Pháp chế (VCCI) - chia sẻ, Văn phòng Chính phủ vừa lấy ý kiến cho Dự thảo Quyết định về kế hoạch cắt giảm, đơn giản hóa quy định liên quan đến hoạt động sản xuất kinh doanh giai đoạn 2020-2025. Mục tiêu cụ thể là cắt giảm ít nhất 20% số lượng văn bản đã ban hành thuộc thẩm quyền của Bộ trưởng, Thủ tướng Chính phủ; cắt giảm ít nhất 20% chi phí tuân thủ quy định pháp luật về hoạt động kinh doanh trong mỗi năm.

Hy vọng động thái mới này của Chính phủ sẽ thúc đẩy công tác cắt giảm điều kiện kinh doanh của các Bộ, ngành đi vào thực chất hơn để tạo thuận lợi cho hoạt động của các DN.■

**2 tháng: Tăng thu hơn 6.895
tỷ đồng qua thanh tra,
kiểm tra thuế**

Theo thông tin từ Tổng cục Thuế (Bộ Tài chính), 2 tháng đầu năm, ngành thuế đã thực hiện hơn 3.600 cuộc thanh tra, kiểm tra. Tổng số tiền kiến nghị xử lý qua thanh tra, kiểm tra hơn 9.694 tỷ đồng, tăng 188% so với cùng kỳ năm 2019; trong đó, tổng số thuế tăng thu qua thanh tra, kiểm tra hơn 6.895 tỷ đồng, tăng 702,83%; giảm khấu trừ hơn 137 tỷ đồng, tăng 15,67%; giảm lỗ hơn 2.662 tỷ đồng, tăng 11,45%. Tổng số tiền thuế nộp vào ngân sách hơn 533 tỷ đồng, tăng 43,38%.■ **MINH ANH**

**Vốn đầu tư từ nguồn ngân sách
nhà nước đạt 36.900 tỷ đồng**

Bộ Kế hoạch và Đầu tư cho biết, vốn đầu tư thực hiện từ nguồn NSNN trong 2

tháng đầu năm đạt 36.900 tỷ đồng, bằng 8,3% kế hoạch năm và tăng 17,8% so với cùng kỳ năm 2019. Trong đó, riêng tháng 02/2020, vốn đầu tư thực hiện từ nguồn NSNN đạt 18.100 tỷ đồng, tăng 28,7% so với cùng kỳ năm trước.

Hai tháng qua, vốn đầu tư thực hiện từ nguồn NSNN do T.Ư quản lý đạt 5.000 tỷ đồng, bằng 7,2% kế hoạch năm và tăng 21,1% so với cùng kỳ năm 2019. Vốn đầu tư thực hiện từ nguồn NSNN do địa phương quản lý đạt 31.900 tỷ đồng, bằng 8,5% kế hoạch năm và tăng 17,4% so với cùng kỳ năm trước.■ **Q.ANH**

**Lãi suất trái phiếu
chính phủ các kỳ hạn
tiếp tục giảm khá mạnh**

Theo Sở Giao dịch Chứng khoán Hà Nội, tuần qua, Kho bạc Nhà nước tiếp tục

huy động thành công 5.000 tỷ đồng trái phiếu chính phủ, đạt tỷ lệ trúng thầu 100%. Lãi suất huy động tại tất cả các kỳ hạn đều giảm khá mạnh, với mức giảm từ 0,11 - 0,37%/năm.

Cụ thể, trái phiếu kỳ hạn 7 năm huy động được 500 tỷ đồng với lãi suất trúng thầu 2%/năm, thấp hơn 0,24%/năm so với lãi suất trúng thầu phiên 19/02; kỳ hạn 15 năm huy động được 1.500 tỷ đồng, lãi suất trúng thầu 2,51%/năm, thấp hơn 0,37%/năm so với lãi suất trúng thầu phiên 26/02; kỳ hạn 20 năm huy động được 1.500 tỷ đồng, lãi suất trúng thầu 2,98%/năm, thấp hơn 0,11%/năm so với lãi suất trúng thầu phiên 19/02; kỳ hạn 30 năm huy động được 1.500 tỷ đồng, lãi suất trúng thầu 3,25%/năm, thấp hơn 0,3%/năm so với lãi suất trúng thầu phiên 26/02.■

H.NHUNG

Tin vắn

+ Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc vừa ký ban hành Chỉ thị số 11/CT-TTg về các nhiệm vụ, giải pháp cấp bách tháo gỡ khó khăn cho sản xuất kinh doanh, bảo đảm an sinh xã hội ứng phó với dịch Covid-19.

+ Bộ Tài chính đang lấy ý kiến góp ý của nhân dân đối với Dự thảo Nghị quyết về miễn thuế sử dụng đất nông nghiệp (SDĐNN), trong đó đề xuất kéo dài thời gian miễn thuế SDĐNN đến ngày 31/12/2025.

+ Sau gần một năm chuẩn bị tích cực và khẩn trương cho việc thí điểm triển khai mạng 5G (mạng không dây thế hệ thứ 5), Tổng công ty Viễn thông MobiFone vừa công bố thử nghiệm thành công mạng 5G tại TP. HCM và các địa điểm đã được cấp phép.■ **HÒA LÊ**

Tạo sự cạnh tranh lành mạnh giữa các loại hình vận tải

Với việc dừng thí điểm, mô hình taxi công nghệ đã chính danh khi hoạt động theo quy định mới từ ngày 01/4, không còn bị giới hạn địa bàn ở 5 địa phương thí điểm mà có thể mở rộng ra các địa phương trong cả nước. Đề cập đến những điểm mới trong việc phân biệt và quản lý giữa xe taxi và xe công nghệ hoạt động như taxi theo Nghị định 10, Thứ trưởng Bộ GTVT Nguyễn Ngọc Đông cho biết, theo quy định tại Điều 35 Nghị định 10, đơn vị chỉ cung cấp phần mềm ứng dụng hỗ trợ kết nối vận tải không trực tiếp điều hành phương tiện, lái xe; không quyết định giá cước vận tải thì phải chấp hành các quy định theo pháp luật về giao dịch điện tử, các pháp luật khác có liên quan và phải đáp ứng một số yêu cầu theo Nghị định này.

Trường hợp đơn vị cung cấp phần mềm kết nối vận tải có thực hiện một trong các công đoạn của hoạt động vận tải như trực tiếp điều hành phương tiện, lái xe hoặc quyết định giá cước vận tải nhằm mục đích sinh lợi thì phải thực hiện các quy định về kinh doanh và điều kiện kinh doanh vận tải bằng xe ô tô. “Tóm lại, dù loại hình nào, dùng tên nào thì cũng phải phù hợp với quy định của pháp luật, không phân biệt tên theo mục đích gì, phải đúng theo quy định hoạt động và quy định về kiểm soát của thị trường vận tải đường bộ Việt Nam” - Thứ trưởng Nguyễn Ngọc Đông khẳng định.

Nhiều chuyên gia nhận định, việc dừng thí điểm sẽ giúp hoạt động của xe công nghệ quy chuẩn hơn và loại hình vận tải này được công nhận chính thức chứ không chỉ ở mức thí điểm như trước đây. Bởi vì, xe công nghệ là loại hình mới tại thị trường Việt Nam, do đó cần có quy định cụ thể để quản lý theo môi trường kinh doanh của thị trường. Nghị định 10 ra đời và chính thức có hiệu lực sẽ phù hợp với nhu cầu giao thông, tạo sự cạnh tranh lành mạnh giữa các loại hình vận tải. Đặc biệt, taxi truyền thống và xe công nghệ sẽ bước vào một sân chơi sòng phẳng. Đây có thể coi là hành

NGHỊ ĐỊNH MỚI VỀ KINH DOANH VẬN TẢI:

Hướng đi nào cho xe công nghệ?

□ LÊ HÒA

Bộ Giao thông vận tải (GTVT) vừa ban hành quyết định dừng kế hoạch thí điểm triển khai ứng dụng khoa học công nghệ hỗ trợ quản lý và kết nối hoạt động vận tải hành khách theo hợp đồng. Theo đó, các hãng như Grab, Bee... sẽ phải chọn lựa một hình thức phù hợp theo quy định tại Nghị định số 10/2020/NĐ-CP (Nghị định 10), thay thế Nghị định số 86/2014/NĐ-CP quy định về kinh doanh và điều kiện kinh doanh vận tải bằng xe ô tô, chính thức có hiệu lực từ ngày 01/4/2020.

Nghị định 10 ra đời và chính thức có hiệu lực sẽ phù hợp với nhu cầu giao thông, tạo sự cạnh tranh lành mạnh giữa các loại hình vận tải
Ảnh: PHẠM TUẤN

lang pháp lý giải quyết mọi “bất hòa” giữa taxi truyền thống và taxi công nghệ, cũng sẽ là hồi kết cho vụ kiện dai dẳng giữa Công ty Cổ phần Ánh Dương Việt Nam (Vinasun) và Công ty Trách nhiệm hữu hạn GrabTaxi Việt Nam (Grab) kéo dài từ năm 2017 đến nay.

Không ảnh hưởng đến việc kinh doanh của xe công nghệ

Theo đánh giá bước đầu, Nghị định 10 đã quy định rõ ràng và chi tiết hơn về loại hình kinh doanh taxi, kinh doanh xe hợp đồng và đơn vị chỉ cung cấp ứng dụng kết nối vận tải, điều này sẽ tác động lớn đối

với các DN sử dụng công nghệ, phải lựa chọn mô hình, từ đó thay đổi quy trình hợp tác, quy trình cung cấp dịch vụ, thay đổi ứng dụng để tuân thủ các quy định mới. Đối với khách hàng sử dụng dịch vụ gọi xe công nghệ sẽ được bảo vệ quyền lợi tốt hơn do các tài xế kinh doanh bằng xe cá nhân trước đây sẽ phải thay đổi, bổ sung phù hiệu theo quy định mới, lựa chọn các đơn vị kinh doanh vận tải và ứng dụng kết nối phù hợp, đáp ứng đủ các điều kiện...

Nhiều hãng xe công nghệ cho rằng, quyết định dừng thí điểm triển khai ứng dụng khoa học công nghệ hỗ trợ quản lý

và kết nối hoạt động vận tải hành khách theo hợp đồng không làm ảnh hưởng đến việc kinh doanh của DN. Theo đại diện Grab tại Việt Nam, quyết định này là một hoạt động bình thường của cơ quan quản lý nhà nước và không ảnh hưởng gì đến hoạt động của Grab trên thị trường. Việc dừng thí điểm là để Nghị định 10 có hiệu lực, điều đó giúp các DN vận tải khác “rộng cửa” hơn và được công nhận chính thức, thay vì cứ phải mang danh thí điểm. Như vậy, khách hàng và đối tác tài xế cũng sẽ không bị ảnh hưởng ở thời điểm hiện tại. Hiện nay, Grab đang tích cực làm việc với các cơ quan chức năng có liên quan để triển khai các quy định của Nghị định mới một cách nghiêm túc, đúng pháp luật.

Trong khi đó, đánh giá về các quy định trong Nghị định mới, Chủ tịch Hiệp hội Taxi Hà Nội Nguyễn Công Hùng nêu một số băn khoăn. Theo đó, việc cho phép các cá nhân được tham gia kinh doanh vận tải là điều chưa có tiền lệ và cần phải xem xét thấu đáo. DN vận tải hoạt động theo giấy phép, pháp luật và có hợp đồng ràng buộc với từng lái xe, ngoài ra còn tập huấn, đào tạo về nghiệp vụ, kỹ năng cho lái xe...; với hình thức kinh doanh cá nhân liệu có được các nội dung này. Thêm vào đó, tuy taxi truyền thống thực hiện nhiều nghĩa vụ, tuân thủ pháp luật nhưng khi đến các khu vực đón, trả khách công cộng thường không có hoặc ít các điểm dừng đỗ để tiếp cận các sảnh đón trả khách, trong khi đó xe hợp đồng lại vào được. Hơn nữa, khi lưu thông trên đường phải tuân thủ các biển cấm xe kinh doanh vận tải, còn xe công nghệ, hợp đồng thì không. Để công bằng, cơ quan quản lý cần phải có chính sách đồng bộ, tránh bất bình đẳng như hiện nay.■

Hoàn hơn 16.723 tỷ đồng tiền thuế giá trị gia tăng trong 2 tháng

Tổng cục Thuế (Bộ Tài chính) cho biết, đến hết ngày 26/02/2020, cơ quan thuế đã ban hành 2.784 quyết định hoàn thuế giá trị gia tăng (GTGT) với tổng số tiền thuế GTGT được hoàn là 16.723,5 tỷ đồng, bằng 12,9% so với dự toán năm 2020 (130.000 tỷ đồng), bằng 105,9% so với cùng kỳ năm 2019.

Cụ thể, cơ quan thuế đã hoàn cho xuất khẩu 2.424 quyết định, với tổng số tiền được hoàn là hơn 13.314 tỷ đồng, chiếm 79,6% so với tổng số tiền đã hoàn, bằng 105,4% so với cùng kỳ năm 2019; hoàn cho dự án đầu tư 235 quyết định, với tổng số tiền được hoàn là hơn 3.325 tỷ đồng, chiếm 19,9%, bằng 109% so với cùng kỳ năm 2019; hoàn cho trường hợp khác 125 quyết định, với tổng số tiền được hoàn là 83,8 tỷ đồng, chiếm 0,5%, bằng 78,3% so với cùng kỳ năm 2019.■ **THÙY ANH**

Doanh nghiệp Việt đầu tư hơn 30 triệu USD ra nước ngoài

Tính đến hết tháng 02/2020, có 20 dự án đầu tư của Việt Nam ra nước ngoài được cấp Giấy chứng nhận đầu tư mới với tổng vốn của phía Việt Nam là 21,4 triệu USD.

Đồng thời, có 2 lượt dự án điều chỉnh vốn với số vốn tăng thêm là 8,9 triệu USD. Tính chung tổng vốn đầu tư của Việt Nam ra nước ngoài đạt 30,3 triệu USD, trong đó, lĩnh vực dịch vụ lưu trú và ăn uống đạt 14,6 triệu

USD, chiếm 48,2% tổng vốn đầu tư; công nghiệp chế biến, chế tạo đạt 8,9 triệu USD, chiếm 29,4%... Có 12 quốc gia, vùng lãnh thổ nhận đầu tư của Việt Nam, trong đó, Hoa Kỳ dẫn đầu với 19,8 triệu USD, chiếm 65,2%; Campuchia 8,9 triệu USD, chiếm 29,4%.■ **H.THỎAN**

Đề xuất đầu tư hơn 5.800 tỷ đồng xây cao tốc Hữu Nghị - Chi Lăng

Công ty Cổ phần BOT Bắc Giang - Lạng Sơn - Hữu Nghị vừa đề nghị các Bộ: Kế hoạch và Đầu tư, Giao thông vận tải và UBND tỉnh Lạng Sơn thống nhất phương án phân kỳ đầu tư Dự án thành phần cao tốc Hữu Nghị - Chi Lăng thuộc Dự án BOT xây dựng tuyến cao tốc Bắc Giang - Lạng Sơn theo 2 giai đoạn. Cụ thể, giai đoạn 1, Dự án sẽ xây dựng đoạn từ cửa khẩu Hữu Nghị đến TP. Lạng Sơn (Km1+800 - Km17+420) theo quy mô 2 làn xe, bề rộng nền 13,5m; đoạn từ TP. Lạng Sơn đến nút giao Chi Lăng (Km17+420 - Km44+ 7490) quy mô 4 làn xe, bề rộng nền đường 17,5m. Tổng mức đầu tư Dự án giai đoạn 1 là 5.869 tỷ đồng. Giai đoạn 2 Dự án sẽ được triển khai để đầu tư hoàn chỉnh quy mô cao tốc loại A, 4 làn xe khi nguồn vốn và phương án tài chính bảo đảm.■ **LÊ HÒA**

Ngân hàng hỗ trợ doanh nghiệp bị ảnh hưởng bởi dịch Covid-19

Ngân hàng Nhà nước đang dự thảo Thông tư quy định về tổ chức tín dụng (TCTD), chi nhánh ngân hàng nước

ngoài cơ cấu lại thời hạn trả nợ, miễn, giảm lãi, giữ nguyên nhóm nợ nhằm hỗ trợ khách hàng chịu ảnh hưởng bởi dịch Covid-19. Thông tư sẽ tạo điều kiện tối đa về thẩm quyền trách nhiệm để các TCTD phối hợp với khách hàng vay vốn xem xét quyết định mức độ thời gian, hỗ trợ DN tái cơ cấu các khoản vay, tháo gỡ khó khăn do tác động của dịch bệnh; đảm bảo việc thực hiện chính sách hỗ trợ đúng đối tượng, khách quan và không được lợi dụng.■ **T.ĐỨC**

Hội nghị Chủ tịch Diễn đàn Thị trường Vốn ASEAN lần thứ 32

Ngày 09/3/2020, Hội nghị Chủ tịch Diễn đàn Thị trường Vốn ASEAN (ACMF) lần thứ 32 được tổ chức tại Hà Nội với sự tham gia trực tiếp và qua truyền hình của lãnh đạo các cơ quan quản lý thị trường vốn khu vực ASEAN, Ban Thư ký ASEAN và Ngân hàng Phát triển châu Á.

Hội nghị đã thống nhất về kế hoạch hành động của Lộ trình Phát triển bền vững thị trường vốn ASEAN, đưa ra định hướng chiến lược và các khuyến nghị tập trung cho khu vực tư nhân trong việc xây dựng lớp tài sản bền vững của ASEAN, nhằm hỗ trợ chương trình phát triển bền vững của ASEAN giai đoạn 5 năm tiếp theo. Bên cạnh đó, Hội nghị cũng cập nhật kết quả chấm điểm và đánh giá các công ty trong khu vực theo Bộ Thẻ điểm quản trị công ty ASEAN lần thứ 6; thảo luận chương trình công tác xây dựng Kế hoạch hành động ACMF giai đoạn 2021-2025.■ **HỒNG NHUNG**

Hàng hóa dự trữ đáp ứng đủ nhu cầu

Theo báo cáo nhanh của một số DN phân phối, bán lẻ, sau khi thông tin ca bệnh Covid-19 thứ 17 được công bố lúc 22h ngày 06/3/2020, lượng khách đến mua hàng trong ngày 07/3 có tăng nhưng hiện nguồn cung hàng hóa tại các điểm bán hàng của các siêu thị vẫn đáp ứng đủ nhu cầu.

Lý giải nguyên nhân, các DN phân phối, bán lẻ cho biết, theo chỉ đạo của Bộ Công Thương và bản thân DN cũng đánh giá nhu cầu mua hàng của người dân tại các kênh phân phối bán lẻ hiện đại sẽ tăng trong giai đoạn dịch bệnh nên các DN đã chủ động tăng lượng dự trữ hàng hóa gấp 3 - 4 lần so với trước.

Ngay trong ngày 08/3, chỉ sau 1 ngày lượng khách hàng mua tăng đột biến, hệ thống các siêu thị lớn tại Hà Nội đã triển khai phương án điều nguồn hàng từ tỉnh ngoài về các điểm bán để cung cấp cho người dân. Đại diện hệ thống siêu thị Big C cho biết, DN này đã tăng lượng dự trữ hàng thực phẩm thêm 3 - 4 lần. Đồng thời, Big C đã làm việc với các nhà cung cấp tăng cường tần suất giao hàng, huy động nhân viên làm việc tối đa. Chuỗi siêu thị này cam kết giữ ổn định giá bán các mặt hàng thực phẩm thiết yếu, bảo đảm luôn đủ nguồn hàng cung ứng trong vài tuần tới.

Với BRG Retail - đơn vị đang vận hành chuỗi hơn 100 siêu thị lớn - cho biết, Công ty đã có phương án để đáp ứng nguồn hàng kể cả khi Hà Nội công bố dịch và đã chủ động tăng gấp 3 lần lượng hàng dự trữ. Công ty MM Megamarket cũng khẳng định các đối tác cung cấp đủ nguồn hàng để cung ứng cho thị trường. Chủ động chuẩn bị từ trước, MM Megamarket đã làm việc trực tiếp với các trang trại để bảo đảm nguồn cung và an toàn thực phẩm. Còn tại các siêu thị, Công ty đã sắp xếp, yêu cầu nhân viên tăng cường phục vụ khách hàng nhanh nhất và bảo đảm an toàn dịch bệnh.

Còn lãnh đạo của Vcommerce (sở hữu hệ thống Vinmart và Vinmart+) chia sẻ, ngay từ khi xuất hiện dịch Covid-19, DN đã có kế hoạch đảm bảo lượng hàng hóa cho 6 tháng tiếp theo. Là DN được lựa chọn cung ứng hàng hóa cho vùng dịch (nếu có), những ngày qua, Vinmart còn triển khai nhiều hoạt động khuyến mại để người tiêu dùng yên tâm mua sắm hàng

Chủ động dự trữ, cung ứng hàng hóa thiết yếu ứng phó với dịch bệnh

□ PHÚC KHANG

Trước tình hình dịch bệnh viêm đường hô hấp cấp do chủng mới của virus Corona (Covid-19) diễn biến phức tạp, Chính phủ và các Bộ, ngành chức năng đã có những dự liệu, đồng thời, các nhà sản xuất, cung ứng lớn cũng đã chủ động dự trữ, lưu kho, đảm bảo cung ứng các mặt hàng thiết yếu cho người dân, không để khan hàng, sốt giá.

Hà Nội quyết tâm không để xảy ra thiếu hàng hóa

Ảnh: MINH THÁI

hóa với giá cả còn tốt hơn ngày thường.

Bà Nguyễn Thị Kim Dung - Phó Giám đốc Saigon Co.op Hà Nội - cũng khẳng định, Saigon Co.op cam kết không tăng giá bán hàng hóa trên toàn hệ thống, đảm bảo nguồn cung, cũng như đảm bảo an toàn phòng, chống dịch bệnh. Các kệ, quầy, gian hàng... đều được khử trùng, nhân viên được kiểm tra thân nhiệt thường xuyên.

Cẩn sự vào cuộc, chung sức của cả hệ thống

Trong văn bản gửi tới các DN phân phối, bán lẻ trên địa bàn TP. Hà Nội ngay sau ca bệnh Covid-19 thứ 17 được công bố, Vụ Thị trường trong nước (Bộ Công Thương) đã yêu cầu tăng cường nguồn cung hàng hóa, đặc biệt là các mặt hàng

tiêu dùng thiết yếu, bảo đảm đáp ứng đủ nhu cầu của người dân; có phương án điều tiết nguồn hàng từ các nhà cung cấp, từ các điểm bán hàng ngoài Hà Nội để tăng lượng cung ứng cho địa bàn TP. Hà Nội. Ông Trần Duy Đông - Vụ trưởng Vụ Thị trường trong nước - cho biết, Vụ cũng phối hợp với Sở Công Thương Hà Nội trực tiếp kiểm tra, đôn đốc các DN phân phối, bán lẻ trên địa bàn triển khai các phương án bảo đảm nguồn cung, giữ ổn định tâm lý cho thị trường.

Theo Phó Giám đốc Sở Công Thương Hà Nội Nguyễn Thị Phương Lan, lượng hàng hóa hiện rất dồi dào, trong bất kỳ tình huống nào, các hệ thống phân phối cũng đảm bảo đáp ứng đầy đủ nhu cầu của người dân. Hà Nội quyết tâm không để

xảy ra thiếu hàng. Tuy nhiên, người dân chỉ nên mua hàng theo đúng nhu cầu sinh hoạt của gia đình, tránh tâm lý hoang mang lo lắng.

Bộ trưởng Bộ Công Thương Trần Tuấn Anh khi chủ trì cuộc họp với các đơn vị của Bộ vào chiều 07/3 đã nhấn mạnh, trong bất kỳ trường hợp nào cũng phải đảm bảo nguồn cung các mặt hàng thiết yếu cho người dân. Với tình hình dịch bệnh hiện nay, không nên bị quan nhưng tuyệt đối không thể chủ quan. Việc xây dựng kế hoạch rất quan trọng nhưng quan trọng hơn là khâu tổ chức thực hiện, cần phải có sự vào cuộc của cả hệ thống với tinh thần trách nhiệm cao nhất.

Quan tâm đặc biệt đến vấn đề đảm bảo hàng hóa, nhu yếu phẩm phục vụ người dân trước diễn biến dịch bệnh Covid-19, Thủ tướng Chính phủ cũng vừa có ý kiến chỉ đạo các Bộ, cơ quan, UBND TP. Hà Nội khẩn trương thực hiện một số nhiệm vụ cấp bách. Trong đó, Thủ tướng yêu cầu Bộ Công Thương tiếp tục theo dõi sát diễn biến tình hình thị trường, vận động DN và các địa phương phối hợp triển khai ngay các biện pháp để hỗ trợ, bảo đảm đủ nguồn cung các mặt hàng thiết yếu tại địa phương có dịch bệnh, nhất là TP. Hà Nội; kịp thời hỗ trợ các DN phân phối xử lý các khó khăn, vướng mắc trong quá trình cung ứng hàng hóa. Lực lượng quản lý thị trường cần tăng cường kiểm tra, xử lý nghiêm các trường hợp đầu cơ găm hàng, gây khan hiếm giá tạo, hàng giả, hàng nhái trên thị trường. Đồng thời, đẩy mạnh các hình thức mua bán hàng hóa trực tuyến để đáp ứng nhu cầu hàng hóa của người dân, nhất là tại các khu vực bị cách ly; triển khai các giải pháp và phương án tổ chức sản xuất, phân phối, lưu thông, cung ứng hàng hóa, đáp ứng nhu cầu tiêu dùng, hỗ trợ tháo gỡ khó khăn cho hoạt động bán lẻ... theo đúng chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ tại Chi thị số 11/CT-TTg ngày 04/3/2020.■

Cuộc Bình chọn Doanh nghiệp Niêm yết 2020

Kỷ niệm 20 năm Thị trường Chứng khoán Việt Nam hoạt động và phát triển, Sở Giao dịch Chứng khoán TP. HCM, Sở Giao dịch Chứng khoán Hà Nội cùng Báo Đầu tư Chứng khoán Capital tiếp tục phối hợp tổ chức “Cuộc Bình chọn Doanh nghiệp Niêm yết 2020” với sự tài trợ của Dragon. Đây cũng là năm thứ 13 Cuộc thi đồng hành cùng các DN niêm yết trên thị trường chứng khoán Việt Nam (tiền thân là Cuộc bình chọn Báo cáo thường niên).

Các tiêu chuẩn đánh giá năm nay sẽ được cập nhật phù hợp với nguyên tắc chung là luôn hướng đến các thông lệ tốt. Bộ tiêu chuẩn đánh giá báo cáo thường niên được bổ sung các nội dung nhằm khuyến khích DN thực hiện tốt quản trị rủi ro và quan hệ với nhà đầu tư. Kết quả sơ khảo của Cuộc thi sẽ được soát xét bởi các công ty kiểm toán Big Four. Thông tin chi tiết có thể xem tài liệu

hoặc trên website Cuộc Bình chọn Doanh nghiệp Niêm yết (www.aravietnam.vn), website của HOSE (www.hsx.vn), HNX (www.hnx.vn) hoặc Báo Đầu tư Chứng khoán (www.dtck.vn).■ **HỒNG ANH**

32 ngân hàng tham gia miễn, giảm phí giao dịch giá trị nhỏ

Theo thông kê từ Công ty Cổ phần Thanh toán quốc gia Việt Nam (NAPAS), đến thời điểm này, 32 ngân hàng đã tham gia miễn/giảm phí giao dịch chuyển tiền liên ngân hàng giá trị nhỏ từ 500.000 đồng trở xuống. Số lượng giao dịch của 32 ngân hàng này chiếm 98% tổng số lượng giao dịch toàn hệ thống. Việc giảm phí dịch vụ của NAPAS là tiền đề để hệ thống ngân hàng thực hiện chương trình miễn/giảm phí dịch vụ cho người dân, DN.

Cùng với đó, toàn hệ thống ngân hàng khuyến khích khách hàng giao dịch an toàn qua các kênh ngân hàng điện tử hoặc thanh toán không dùng tiền

mặt nhằm hạn chế nguy cơ lây nhiễm Covid-19.■ **ĐỨC THÀNH**

Hơn 137.000 con gia cầm phải tiêu hủy từ đầu năm do dịch cúm

Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn (NN&PTNT) cho biết, từ đầu năm 2020 đến nay, dịch cúm gia cầm xuất hiện tại 13 tỉnh, thành phố trên cả nước, trong đó có 43 ổ dịch cúm gia cầm với tổng số gia cầm chết, buộc tiêu hủy là 137.180 con. Phương án trước mắt được Bộ NN&PTNT đề ra là sẽ tổ chức kiểm tra các cơ sở buôn bán thuốc trên địa bàn các địa phương có dịch, kịp thời phát hiện và xử lý nghiêm các trường hợp buôn bán các loại thuốc, vắc xin không bảo đảm chất lượng, thuốc giả, chưa được phép lưu hành, gian lận thương mại, cũng như các trường hợp cản trở, lợi dụng tình hình dịch bệnh, găm hàng, tăng giá gây khó khăn cho người chăn nuôi.■

THU HUYỀN

Tin văn

+ Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc vừa ký ban hành Chỉ thị số 12/CT-TTg về việc tập trung triển khai quyết liệt, đồng bộ các giải pháp phòng, chống dịch bệnh gia súc, gia cầm.

+ Phó Thủ tướng Trịnh Đình Dũng vừa ký Quyết định phê duyệt nhiệm vụ lập Quy hoạch tổng thể phát triển hệ thống cảng hàng không, sân bay toàn quốc thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2050.

+ Chính phủ vừa ban hành Nghị định số 28/2020/NĐ-CP quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực lao động, bảo hiểm xã hội, đưa người lao động Việt Nam đi làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng.

+ Để kịp thời tháo gỡ khó khăn cho người nộp thuế bị thiệt hại bởi dịch bệnh Covid-19 gây ra, góp phần giúp cho người nộp thuế vượt qua khó khăn, Tổng cục Thuế đã có văn bản đề nghị các đơn vị triển khai việc thực hiện gia hạn nộp thuế, miễn tiền chậm nộp cho người nộp thuế.■ **H. LÊ**

Tin tức

Học sinh Hà Nội học qua truyền hình

Từ ngày 09/3, học sinh lớp 9 và lớp 12 ở Hà Nội được học và ôn luyện các môn phục vụ tuyển sinh qua kênh 1 Đài Phát thanh và Truyền hình Hà Nội. Các bài giảng trên truyền hình là bài tiếp nối trong chương trình lớp 9 và lớp 12 năm học 2019-2020 nhằm củng cố kiến thức, kỹ năng cho học sinh trước Kỳ thi vào lớp 10 và tốt nghiệp trung học phổ thông (THPT). Đây là phương án của Sở Giáo dục và Đào tạo Hà Nội sau khi tiếp tục cho học sinh từ mầm non đến THPT nghỉ học đến ngày 15/3 để phòng, chống dịch Covid-19.

Theo kế hoạch năm học mới của Bộ Giáo dục và Đào tạo, năm học 2019-2020 sẽ kết thúc trước ngày 30/6; tuyển sinh vào lớp 10 hoàn thành trước ngày 15/8; Kỳ thi THPT quốc gia diễn ra từ ngày 23 - 26/7, chậm hơn một tháng so với năm ngoái.■

THANH XUYỀN

Tổ chức Hội thao các cơ sở giáo dục nghề nghiệp toàn quốc

Nhằm đẩy mạnh phong trào và nâng cao chất lượng phát triển giáo dục thể chất, hoạt động thể thao trong nhà trường, Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội vừa ban hành Kế hoạch tổ chức Hội thao thể dục, thể thao và Hội thao giáo dục quốc phòng và an ninh các cơ sở giáo dục nghề nghiệp toàn quốc năm 2020. Hội thao góp phần đẩy lùi tệ nạn xã hội, xây dựng môi trường sống, học tập lành mạnh cho học sinh, sinh viên; tăng cường giao lưu, chia sẻ kinh nghiệm, chuyên môn, hiểu biết giữa các cơ sở giáo dục nghề nghiệp, các địa phương trong cả nước. Hội thao dự kiến tổ chức vào cuối tháng 8/2020, trong một tuần tại tỉnh Bình Định.■

YẾN NHI

Khai báo y tế toàn dân nhằm kiểm soát dịch Covid-19

Bộ Thông tin và Truyền thông và Bộ Y tế vừa phối hợp ra mắt 2 ứng dụng là NCOVI dành cho người dân Việt Nam và Vietnam Health Declaration dành cho người nhập cảnh vào Việt Nam. Bắt đầu từ ngày 10/3, người dân Việt Nam có thể khai báo y tế thông qua ứng dụng; đồng thời cập nhật các thông tin, chỉ dẫn mới nhất về dịch bệnh Covid-19 từ cơ quan chức năng.

Ứng dụng NCOVI gồm nhiều chức năng như: chức năng khai báo yếu tố nguy cơ (dành cho những người đi từ vùng dịch, đã tiếp xúc với người bệnh hoặc nghi ngờ nhiễm bệnh, giúp họ được hỗ trợ kịp thời từ cơ quan y tế); chức năng khai báo y tế toàn dân (dành cho người dân đăng ký thông tin sức khỏe bản thân và người thân trong gia đình với cơ quan y tế). Ngoài ra còn có chức năng theo dõi sức khỏe, phản ánh thông tin, chức năng cảnh báo khu vực có dịch...

Với ứng dụng Vietnam Health declaration, người nhập cảnh vào Việt Nam có thể khai bằng cách quét mã QR qua điện thoại thông minh để nhận đầy đủ các thông tin cần khai báo. Khi kê xong, các thông tin từ tờ khai sẽ được hệ thống cập nhật về các trung tâm chống dịch và cơ quan của Việt Nam để quản lý.■

Đ. KHOA

Triển lãm Y tế Quốc tế năm 2020

Triển lãm Y tế Quốc tế sẽ diễn ra từ ngày 16 - 19/9, tại TP. HCM. Đây là dịp để giới thiệu những tiên bộ, thành tựu mới của ngành y được Việt Nam ra thế giới.

Triển lãm năm nay sẽ được trưng bày trên quy mô 700 gian hàng của hơn 500 DN, đến từ 25 quốc gia và vùng lãnh thổ nổi tiếng trong lĩnh vực dược phẩm và trang thiết bị y tế như: Đức, Bỉ, Hoa Kỳ, Hàn Quốc..., với nhiều khu gian hàng quốc gia và quốc tế. Song song đó là chương trình kết nối giao thương giữa đơn vị triển lãm và khách tham quan. Chương trình tạo các cơ hội hấp dẫn cho các bên DN có thể trao đổi trực tiếp, tìm hiểu chi tiết để mua hàng hoặc hợp tác thương mại để cùng đưa sản phẩm tiềm năng thâm nhập thị trường hoặc phát triển kênh phân phối ở các thị trường trong và ngoài nước.■

N. HỒNG

Biến “nguy” thành “cơ”

Theo số liệu của Tổng cục Du lịch Việt Nam, ước tính trong vòng 3 tháng tới, ngành du lịch sẽ thiệt hại từ 5,9 - 7,7 tỷ USD, tương ứng với lượng sụt giảm du khách cả quốc tế và nội địa lên tới gần 30 triệu lượt vì Covid-19. Các dịch vụ liên quan như: lưu trú, ăn uống, vận chuyển, tham quan, vui chơi giải trí, mua sắm đều bị thiệt hại trung bình từ 1 - 1,8 tỷ USD mỗi ngành. Dự

Doanh nghiệp du lịch chuẩn bị phương án phục hồi sau đại dịch

□ THU HUYỀN

Sự bùng phát của dịch bệnh Covid-19 đã khiến du lịch - ngành kinh tế mũi nhọn của Việt Nam - chịu thiệt hại nặng nề. Nhiều chuyên gia dự báo, sau thời kỳ suy giảm trầm trọng, sẽ có một giai đoạn trì trệ và hoạt động cầm chừng. Nhưng sau đó sẽ là giai đoạn bùng nổ khách du lịch quay trở lại Việt Nam nhờ những thay đổi mạnh mẽ, kịp thời và mang tính bền vững để ứng phó với tình hình mới của Chính phủ.

báo ở mức độ kém khả quan hơn, Hội đồng Tư vấn du lịch quốc gia cho rằng, nếu dịch bệnh tiếp tục kéo dài tới quý II, mức độ thiệt hại của ngành du lịch có thể vượt 15 tỷ USD.

Dịch xuất hiện đúng thời điểm mùa du xuân, lễ hội nên thiệt hại lại càng nặng nề. Hầu hết các đơn vị lữ hành, khách sạn những ngày này đều bị ám ảnh bởi những thông tin “hủy tour, hủy phòng, hủy vé”. Không chỉ những DN nhỏ và vừa mà những DN lớn trong ngành du lịch cũng không tránh khỏi những ảnh hưởng. Thông tin từ Công ty lữ hành Vietravel, hiện khoảng 70% khách hàng tại Việt Nam và 6 quốc gia DN này đặt văn phòng đã hủy tour hoặc dời ngày khởi hành vì e ngại dịch bệnh. Tương tự, Sun Group (Tập đoàn lớn trong lĩnh vực du lịch nghỉ dưỡng và vui chơi giải trí) cũng không ngoại lệ khi lượng khách trong 2 tháng qua sụt giảm mạnh. Sun World Fansipan Legend sụt giảm tới 70%, Sun World Ba Na Hills giảm tới 65%, Sun World Halong Complex giảm 85%...

Xác định chỉ có cách đổi mới với thách thức mới có thể vượt qua, Chính phủ, ngành du lịch, DN du lịch trong thời gian qua đang nỗ lực vượt khó với mục tiêu biến “nguy” thành “cơ”. Các tiêu chí về du lịch Việt Nam an toàn được xây dựng và thông qua hệ thống truyền thông đưa thông điệp du lịch Việt Nam an toàn ra với thế giới; vấn đề an toàn của khách du lịch, an toàn của điểm đến... được đặt lên hàng đầu. Mới đây, Hiệp hội Du lịch Việt Nam và Vietnam Airlines cũng đã phát động Chương trình “Chào mặt trời” nhằm kêu gọi các DN cùng hợp tác, mang đến cho du khách những gói sản phẩm ưu đãi nhất, nhưng được trải nghiệm du lịch trọn vẹn và an tâm nhất.

Sẵn sàng đón đầu xu hướng bùng nổ trở lại của du lịch

Các chuyên gia du lịch dự báo, với những thiệt hại nặng nề do Covid-19 gây ra, trước mắt và tương lai, ngành du lịch sẽ còn mất nhiều thời gian có thể phục hồi sau dịch bệnh. Theo đánh giá của Tổng cục Du lịch, chắc chắn sau thời kỳ suy giảm trầm trọng về khách du lịch do dịch bệnh, sẽ có một giai đoạn trì trệ và hoạt động cầm chừng. Nhưng sau đó sẽ là giai đoạn bùng nổ khách du lịch quay trở lại Việt Nam. Chính vì thế, ngay từ lúc này, nhiều DN du lịch đã nhanh chóng sắp xếp lại bộ máy, định hướng lại thị trường và đặc biệt là đổi mới sản phẩm du lịch để đón đầu xu hướng bùng nổ trở lại của du lịch.

Theo đại diện Sun Group, từ giờ đến cuối năm, Tập đoàn này sẽ chính thức đưa vào vận hành Khu nghỉ dưỡng suối khoáng nóng cao cấp Yoko Onsen tại Quang Hanh (Quảng Ninh). Cũng tại vùng di sản, một khu nghỉ dưỡng mới với vị trí tuyệt đẹp bên vịnh Hạ Long là Premier Village Halong Bay resort cũng sẽ chính thức khai trương sau thời gian vận hành thử. Tại Đà Nẵng, Công viên châu Á (Sun World Danang Wonders) cũng đang

Vấn đề an toàn của khách du lịch, an toàn của điểm đến... được đặt lên hàng đầu Ảnh: THÁI ANH

được tiến hành cải tạo cảnh quan, chuẩn bị cho màn tái xuất với những trải nghiệm, dịch vụ về đêm hấp dẫn dành cho du khách. Trong quý II/2020, Khu du lịch Ba Na Hills sẽ tiếp tục đem đến cho du khách nhiều bất ngờ mới mẻ với việc khai trương Lâu đài Ravenstone.

Khi dịch Covid-19 được khống chế an toàn tại Việt Nam, Sun World Fansipan Legend sẽ tiếp tục đưa show diễn đình đám “Vũ điệu trên mây” trở lại, dự kiến vào tháng 7 hoặc tháng 8 năm nay, để phục vụ du khách. Đây là show diễn đã được Tổ chức Kỷ lục Việt Nam trao Chứng nhận “Show diễn nghệ thuật thể hiện đặc trưng văn hóa Tây Bắc độc đáo nhất Việt Nam”. “Vũ điệu trên mây” đã trở thành một trải nghiệm văn hóa hấp dẫn, để lại trong du khách nhiều tình cảm đặc biệt khi đến với Fansipan Sa Pa. Ngoài ra, các kế hoạch đào tạo nhân lực, nâng cao chất lượng dịch vụ cũng đang được các DN du lịch triển khai rất ráo để sẵn sàng khi dịch chính thức được ngăn chặn tại Việt Nam.

Tuy nhiên, cùng với sự nỗ lực của chính mình, các DN du lịch cũng mong muốn Nhà nước có chính sách hỗ trợ kịp thời các DN, đồng hành cùng DN để vượt qua những khó khăn. Theo đó, các cơ quan quản lý có thể đóng vai trò “nhạc trưởng” để gắn kết các thành phần du lịch, hàng không, khách sạn, nhà hàng, vận chuyển, khu vui chơi giải trí... cùng giảm giá để có các sản phẩm tour trọn gói kích cầu du lịch. Đặc biệt, Nhà nước cũng nên miễn lệ phí visa cho những thị trường trọng điểm, tiềm năng và có mức chi trả cao để thu hút khách từ những thị trường này; đồng thời, có những chính sách miễn giảm thuế cho các DN du lịch trong và sau đại dịch.■

Tin văn

- Vừa qua, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã có quyết định công nhận Tín ngưỡng thờ Mẫu Tây Thiên, huyện Tam Đảo là Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia.
- Tổ chức Y tế thế giới (WHO) cùng Bộ Y tế Việt Nam vừa xây dựng bộ infographic (đồ họa thông tin) hướng dẫn những việc cần làm để phòng, chống dịch bệnh Covid-19 tại nơi làm việc.
- Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã giao Cục Điện

ảnh chủ trì, phối hợp với các cơ quan, đơn vị liên quan tổ chức sự kiện Liên hoan Phim quốc tế Hà Nội lần thứ VI trong 5 ngày của quý IV/2020 tại Thủ đô Hà Nội.

- Cuộc thi và Triển lãm Tranh đồ họa các nước thuộc Hiệp hội Các quốc gia Đông Nam Á (ASEAN) lần thứ ba do Cục Hợp tác quốc tế (Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch) phối hợp với Đại sứ quán Việt Nam tại các nước ASEAN, Đại sứ quán các nước ASEAN tại Việt Nam tổ chức dự kiến diễn ra vào tháng 8/2020.■

TUỆ LÂM

Tin tức

Lần đầu diễn ra cuộc thi Hackathon

Cuộc thi công nghệ quốc tế Hackathon cho các cơ quan kiểm toán tối cao (SAI) lần đầu tiên do SAI Cộng hòa Séc tổ chức đang diễn ra tại Thủ đô Prague. 70 đại biểu đến từ 26 SAI thành viên Tổ chức Các cơ quan Kiểm toán tối cao châu Âu đã tham dự. Cuộc thi góp phần thực hiện mục tiêu phát triển công cụ giúp hợp lý hóa các quy trình hoạt động của các SAI.■
(Theo EUROSAI)

Tiếp tục hỗ trợ hoạt động của AFROSAI-E

Vừa qua, KTNN Na Uy và Thụy Điển đã ký các biên bản ghi nhớ mới cam kết tiếp tục hỗ trợ Kế hoạch chiến lược của Tổ chức Các cơ quan Kiểm toán tối cao nói tiếng Anh tại châu Phi (AFROSAI-E) giai đoạn 2020-2024. Các bản ghi nhớ mới tập trung vào việc tăng cường năng lực trong khu vực, phát triển các phương pháp, kỹ năng kiểm toán...■
(Theo AFROSAI-E)

Anh: OI bổ nhiệm hăng kiểm toán mới

Mới đây, Oxford Instruments (OI) - tập đoàn thiết kế, sản xuất dụng cụ ngành công nghiệp và nghiên cứu của Anh - đã bổ nhiệm BDO làm hăng kiểm toán mới thay thế KPMG sau hơn ba thập kỷ hợp tác. Đây là lần đầu tiên OI lựa chọn một hăng kiểm toán cấp trung ngoài nhóm Big Four. Hợp đồng kiểm toán với BDO có hiệu lực từ ngày 01/4.■
(Theo accountancydaily)

Tin vắn

- Lịch họp Diễn đàn Bộ Chuẩn mực của Tổ chức quốc tế Các cơ quan Kiểm toán tối cao đối với các hướng dẫn nghiệp vụ tại Bulgari từ ngày 09 - 13/3 vừa tạm thời bị trì hoãn.■
(Theo INTOSAI)
 - Zambia vừa chào đón Tổng Kiểm toán mới - TS. Dick Chellah Sichembe - với hơn 20 năm kinh nghiệm trong lĩnh vực kế toán công.■
(Theo AFROSAI-E)
 - Theo một cuộc kiểm toán của Tổng Thanh tra Bộ Cựu chiến binh Hoa Kỳ, từ tháng 9 - 12/2017, hàng nghìn xét nghiệm y tế đã bị nhân viên tự ý hủy hoặc trì hoãn.■
(Theo BHR)
- YẾN NHI

Cơ quan An sinh Xã hội Quốc gia Zimbabwe bị điều tra sai phạm

□ NGỌC QUỲNH

Cuộc kiểm toán pháp lý tại Cơ quan An sinh Xã hội Quốc gia Zimbabwe (NSSA) đã trở thành tâm điểm thu hút sự quan tâm của dư luận trong tuần qua, sau khi cơ quan kiểm toán tối cao chỉ trích những vấn nạn tham nhũng và gian lận tràn lan tại cơ quan này.

Những phát hiện được Tổng Kiểm toán Nhà nước Zimbabwe Mildred Chiri đưa ra trong bản Báo cáo kiểm toán liên quan đến những hành vi tham nhũng, gian lận, lạm dụng quyền lực tại cơ quan quản lý tiền lương của Chính phủ. Cuộc kiểm toán đã xem xét, điều tra NSSA trong giai đoạn từ 01/01/2015 - 28/02/2018 với giá trị sai phạm bị phát hiện là hơn 175 triệu USD. Báo cáo về vụ việc đã được đệ trình lên Quốc hội và Tòa án tối cao nước này để chuẩn bị cho một phiên điều trần công khai.

Bên cạnh những cáo buộc đối với cựu Chủ tịch NSSA Robin Vela do sai phạm trong sử dụng các khoản Quỹ Lương hưu, Báo cáo của KTNN Zimbabwe cũng hướng sự chỉ trích tới cựu Bộ trưởng Bộ Dịch vụ công, Lao động và Phúc lợi xã hội Prisca Mupfumira và một cựu Thư ký thường trực của cựu Bộ trưởng này là ông Ngoni Masoka. Cả 3 đã bị bắt và đang đối mặt với những cáo buộc hình sự do gian lận công quỹ tại NSSA.

Các kiểm toán viên Chính phủ cho biết, nhiều hợp đồng xây dựng nhà ở của NSSA được trao thầu cho những công ty xây dựng không đủ tiêu chuẩn và có dấu hiệu cấu kết tham nhũng. Theo Báo cáo, có 3 công ty thắng thầu được trao thầu xây dựng 10.504 công trình nhà ở, song thực tế không có một công trình nào được thực hiện mặc dù những công ty này đã nhận khoản tạm ứng có giá trị hơn 27 triệu USD. Tất cả đều có sự phê chuẩn của Bộ trưởng Mupfumira và ông Vela.

Hai trong số các công ty thắng thầu là Drawcard Private Limited và Metro Reality Private Limited đã nhận những ưu đãi đặc biệt trong việc trao thầu do 2 công ty này có liên quan đến một nhà làm luật và một cán bộ điều hành cấp cao của một ngân hàng. Theo kết quả điều

Bộ trưởng Bộ Dịch vụ công, Lao động và Phúc lợi xã hội Zimbabwe Sekai Nzenza
Ảnh: internet

tra, việc trao thầu hai hợp đồng được thực hiện tại một cuộc họp diễn ra với sự có mặt của Bộ trưởng Mupfumira và một số cán bộ cấp cao của phía ngân hàng.

Một công ty thứ ba là Tổng công ty Xây dựng nhà ở Zimbabwe đã được trao hợp đồng thi công trị giá 304 triệu USD để xây dựng 8.000 căn nhà mà không theo quy trình đấu thầu công khai. Công ty này đã đi “cửa sau” với cựu Chủ tịch NSSA. Trong thỏa thuận này, Tổng công ty Xây dựng nhà ở Zimbabwe được thanh toán 16 triệu USD tiền tạm ứng vào năm 2017, song đến nay không có một công trình nhà ở nào được thi công.

Ngoài ra, NSSA cũng mất khoảng hơn 4 triệu USD trong một giao dịch bất động sản tại ngân hàng do hành vi tham nhũng. Được biết, ngân hàng đó đã bán lại các tài sản bất động sản của NSSA ở mức giá cao hơn nhiều so với giá thị trường. Những hành vi “bắt tay” này đã làm mất khoảng 86.000 USD tại NSSA.

Báo cáo của cơ quan kiểm toán cũng cáo buộc bê bối gian lận xoay quanh việc tuyển dụng các cán bộ cấp cao của NSSA. Theo đó, vào ngày 07/4/2016, NSSA đã tổ chức phỏng vấn tuyển dụng vị trí Giám đốc điều hành và bà Elizabeth Chitiga giành vị trí thứ 3 với tỷ lệ bầu chọn đạt 83%, sau hai ứng viên là bà

Rachael Kupara và bà Tanya Chikanza với tỷ lệ bầu chọn lần lượt là 90% và 85%. Song sau cuộc họp nội bộ kín, bà Elizabeth Chitiga vẫn được bổ nhiệm giữ chức Giám đốc điều hành mà không có những lý do giải thích chính đáng.

Bà Sekai Nzenza - Bộ trưởng đương nhiệm của Bộ Dịch vụ công, Lao động và Phúc lợi xã hội - cho biết, Bộ của bà đã nhận được bản Báo cáo pháp lý từ KTNN Zimbabwe và hiện đang trong quá trình xem xét, đánh giá bản Báo cáo. “Chúng tôi đã thuê một nhóm các luật sư giàu kinh nghiệm để đưa ra những tư vấn pháp lý thận trọng trong giai đoạn này. Chúng tôi cũng đang phối hợp chặt chẽ với đơn vị phòng, chống tham nhũng đặc biệt của Chính phủ về những vấn đề liên quan”, bà Nzenza cho hay.

Bộ trưởng Sekai Nzenza cũng khẳng định: “Cơ quan điều tra sẽ tiếp tục có những hành động pháp lý cần thiết và những cá nhân sai phạm sẽ bị đưa ra ánh sáng vì lợi ích của quốc gia và người dân”. Được biết, trước đó, bà Nzenza chính là người đã lên tiếng yêu cầu tiến hành một cuộc kiểm toán pháp lý tại NSSA trước những nghi ngờ về sai phạm trong vấn đề quản trị công.■

(Theo The Herald và Zimbabwe Independent)

Sau khi nhận được một số cáo buộc liên quan đến Đại học Công nghệ Tallinn (TalTech), vừa qua, Bộ Giáo dục và Nghiên cứu (MER) Estonia đã tiến hành kiểm toán trường đại học này.

TalTech được thành lập năm 1918 tại Thủ đô Tallinn. Đây là một trường đại học có các chuyên ngành chính về kỹ thuật, kinh doanh, hành chính công và các vấn đề hàng hải. TalTech hiện có các trường cao đẳng trực thuộc tại TP. Tartu và Kohtla-Järve.

Cuộc kiểm toán do MER tiến hành đã phát hiện ra những thiếu sót trong công tác quản lý các dự án và công tác quản lý nhân sự tại đây. Cụ thể, TalTech bị lên án thiếu các quy định quản lý dự án,

ESTONIA: Kiểm toán phát hiện nhiều thiếu sót tại Đại học Công nghệ Tallinn

các công trình và hệ thống cơ sở hạ tầng trong nhiều năm qua. Hoạt động của các trường cao đẳng trực thuộc cũng không được quản lý, giám sát chặt chẽ. Hầu hết nhân viên công tác tại Trường không được tham gia các khóa đào tạo định kỳ nhằm củng cố, nâng cao năng lực; không được cập nhật những kỹ năng, công nghệ mới; thiếu những hướng dẫn cụ thể, cần thiết trong công việc chuyên môn và các

hoạt động khác. Trường cũng không giám sát chặt chẽ những cán bộ đi công tác ở nước ngoài.

Ban Lãnh đạo Đại học TalTech thừa nhận tình trạng vi phạm các quy tắc nội bộ của Trường được nêu ra trong cuộc kiểm toán trên đã tồn tại nhiều năm qua. Đồng thời, Ban Lãnh đạo cho biết, ba cuộc kiểm toán nội bộ trước đây của TalTech cũng chỉ ra các vấn đề thiếu sót trong công tác quản lý các dự án

và một số vấn đề khác. Ngay sau đó, Trường đã có những biện pháp giải quyết, tuy nhiên đến nay, tình trạng trên vẫn tồn tại.

Theo Phó Hiệu trưởng Trường TalTech Renno Veinthal, những thiếu sót được chỉ ra sau cuộc kiểm toán trên rất đáng bị lên án, Trường đang nghiêm túc thực hiện các khuyến nghị kiểm toán. Ban Lãnh đạo Trường sẽ tiến hành họp bàn nhằm phân tích kỹ hơn về Báo cáo kiểm toán của

MER, từ đó vạch ra một kế hoạch hành động chi tiết nhằm khắc phục những thiếu sót tồn đọng.

Bên cạnh những nội dung kiểm toán trên, việc quản lý, sử dụng các khoản tài trợ của Liên minh châu Âu cho một số dự án trực thuộc TalTech đang tiếp tục được Văn phòng Công tố và Ủy ban châu Âu điều tra nhằm sớm phát hiện những sai phạm nếu có.■

(Theo news.postimees.ee) TUỆ LÂM

Tin tức

Australia: Dự kiến kiểm toán y tế tại các nhà dưỡng lão

Chính phủ Australia sẽ tiến hành kiểm toán các nhà dưỡng lão tại nước này, tập trung vào cơ chế truyền nhiễm bệnh và hệ thống y tế phòng bệnh trước bối cảnh bùng phát của dịch Covid-19. Người cao tuổi, đặc biệt là những người mắc các bệnh về tim mạch hoặc hô hấp, là nhóm có nguy cơ cao đối với Covid-19. Do đó, nếu dịch bùng phát thì đây là những đối tượng cần được bảo vệ nhiều nhất. ■ *(Theo The Guardian)*

Canada: Kêu gọi kiểm toán xanh tại các nhà thờ

Tổ chức vì cộng đồng Faith & Common Good kêu gọi một cuộc kiểm toán xanh tại các nhà thờ tại Canada. Cuộc kiểm toán dự kiến sẽ xem xét đến các khía cạnh như việc sử dụng năng lượng, thực phẩm, nước uống, chất lượng không khí, rác thải và cảnh quan, từ đó gây quỹ nhằm cải thiện điều kiện tại các nhà thờ. Được biết, cho đến nay, Faith & Common Good đã thực hiện khoảng 1.000 cuộc kiểm toán xanh. ■ *(Theo California Herald)*

Philippines:

Sẵn sàng kiểm toán ERC

Ban Lãnh đạo Ủy ban Điều phối năng lượng (ERC) thuộc Tổng công ty Điện lực quốc gia Philippines (NGCP) vừa lên tiếng khẳng định sự sẵn sàng để Chính phủ vào kiểm toán. Đây là một cuộc kiểm toán Chính phủ bắt buộc, nhằm đánh giá chức năng, khả năng kiểm soát, tính sẵn sàng và dễ bị tổn thương của ERC. ■ *(Theo Philippine Star)*

Tin văn

►► Tập đoàn tài chính hàng đầu Nigeria FCMB đã chính thức bổ nhiệm Deloitte trở thành hãng kiểm toán mới từ năm tài chính 2020. ■ *(Theo Nairametrics)*

►► Các nhà xuất khẩu thịt bò Anh đã tiến một bước dài trong việc tiếp cận thị trường Hoa Kỳ sau khi cuộc kiểm toán an toàn thực phẩm được hoàn thành. ■ *(Theo IEG Policy)*

TRÚC LINH

PAKISTAN:

Sai phạm trong tuyển dụng gây thất thoát hàng triệu Rup

□ THANH XUYỀN

Một báo cáo kiểm toán mới đây đã chỉ ra những sai phạm lớn trong các quy trình tuyển dụng của Công ty Quản lý chất thải TP. Lahore (LWMC), thủ phủ tỉnh Punjab. Công tác tuyển dụng tại đây bị nghi ngờ có sự thao túng của một số lãnh đạo hàng đầu Công ty nhằm trục lợi riêng.

Vi phạm nghiêm trọng các quy định về tuyển dụng

Ngày 18/8/2018, ông Imran Khan tuyên thệ nhậm chức Thủ tướng Pakistan tại Thủ đô Islamabad, chính thức nắm quyền lãnh đạo tại quốc gia Nam Á này sau khi Đảng Phong trào vì công lý (PTI) của ông giành chiến thắng trong cuộc tổng tuyển cử ngày 25/7/2018.

Ngay sau đó, Chính phủ Pakistan đã đưa ra yêu cầu khẩn trương tiến hành kiểm toán LWMC, sau khi có những cáo buộc chỉ trích mạnh mẽ một số cán bộ trong Ban Lãnh đạo Công ty đã lợi dụng chức quyền, trục lợi hàng triệu Rup trong nhiều năm qua. Sau khi được giao nhiệm vụ này, Tổng Kiểm toán tỉnh Punjab đã thành lập một nhóm kiểm toán viên đặc biệt để họp bàn, đưa ra các kế hoạch kiểm toán phù hợp.

Mới đây, Báo cáo kiểm toán đã được công bố, trong đó đặc biệt chỉ trích những sai phạm trong công tác tuyển dụng nhân sự tại đây. Ban Lãnh đạo LWMC bị cáo buộc đã chi hàng triệu Rup để trả lương và phụ cấp cho những vị trí việc làm được tuyển dụng trái quy định.

Báo cáo kiểm toán chỉ ra rằng, một số vị trí bao gồm: Giám đốc Kinh doanh, Giám đốc Hành chính - nhân sự, Giám đốc Kế hoạch - Hợp đồng, một số quản lý cấp cao và trợ lý giám đốc đã được tuyển dụng một cách nhanh chóng, bí mật, không tuân thủ các nguyên tắc, quy định của cơ quan, các ứng viên không cần đáp ứng các tiêu chí, yêu cầu tuyển dụng. Các thông tin về việc tuyển dụng nhân sự của Công ty cũng không được công bố công khai.

Điển hình là trường hợp ông Sohail Anwar Malik được bổ nhiệm làm Giám đốc Kinh doanh và Kế hoạch dù ông là thạc sĩ về văn học và không có bằng cấp nào liên quan đến khoa học, môi trường, kinh tế, quản lý, kế hoạch, thống kê hoặc các bằng cấp tương tự cần thiết cho vị trí mình đảm nhiệm. Ông này sau đó tiếp tục được thăng chức và giữ nhiều vị trí quan trọng khác dù không bổ sung thêm bằng cấp cần thiết nào.

Theo các kiểm toán viên, nhiều nhân viên khác của Công ty đã nhận được những ưu đãi cao quá mức so với quy định. Họ được tăng lương thường xuyên, mức tăng cao gấp nhiều lần quy chế của Công ty, được hưởng những trợ cấp, phụ cấp rất hào phóng, thậm chí được hưởng những chế độ nghỉ dưỡng, du lịch xa xỉ và không phải tuân thủ các quy định khác

LWMC được điều hành bởi những lãnh đạo yếu kém

Ảnh: internet

của Công ty... Hầu hết cán bộ của LWMC được nâng chức, nâng lương đều không đủ tiêu chuẩn về thời gian công tác.

Chính phủ sẽ xử lý nghiêm những vi phạm

Nhóm kiểm toán viên cho biết, hàng loạt vị trí khác tại LWMC, từ nhân viên cấp dưới đến các vị trí lãnh đạo cấp cao, đều vi phạm các quy định tuyển dụng, bổ nhiệm, nhưng nhiều năm qua vẫn ung dung tại vị trí của mình.

Báo cáo kiểm toán cũng lên án Ủy ban Tuyển dụng của Công ty đã tiếp nhận những hồ sơ cá nhân của các đối tượng trên một cách mù quáng mà không xem xét tính xác thực của thông tin, đồng thời không tiến hành điều tra hồ sơ lý lịch các ứng viên được bổ nhiệm vào các vị trí quan trọng tại cơ quan.

Tình hình bất cập trên tại LWMC đã diễn ra trong nhiều năm qua gây xáo trộn mọi hoạt động của Công ty. Những cán bộ tha hóa, biến chất này vì lợi ích cá nhân của mình đã phớt lờ mọi quy định, coi nhẹ lợi ích của chung. Hoạt động của Công ty ngày càng đi xuống vì có những cán bộ không đủ năng lực, phẩm chất.

Sau khi vạch trần một loạt sai phạm, nhóm kiểm toán viên đã đưa ra một số khuyến nghị cần thiết để giải quyết tình hình bất cập tại đây. Các khuyến nghị đặc biệt nhấn mạnh việc rà soát lại hồ sơ của toàn thể cán bộ, nhân viên và xử lý nghiêm các trường hợp vi phạm các quy định của Công ty.

Theo ông Riaz Hameed - Chủ tịch LWMC, Báo cáo kiểm toán đã được phê duyệt và được công khai để lên án những hành vi sai trái tại Công ty. Chính phủ Pakistan sẽ sớm có hành động phản hồi lại những khuyến nghị, đề xuất trong Báo cáo kiểm toán và có những hình phạt thích hợp đối với những sai phạm nghiêm trọng trên. ■ *(Theo thenews.com.pk và tổng hợp)*

Các hãng kiểm toán ứng phó với bối cảnh dịch bệnh Covid-19

Sự bùng phát của dịch Covid-19 trong tuần qua tại Hoa Kỳ đã tác động mạnh mẽ lên ngành nghề kiểm toán, kế toán nước này. Các kiểm toán viên tại Hoa Kỳ đang thực hiện những bước cần thiết để đảm bảo rằng họ có thể tiếp tục công việc với các khách hàng giữa bối cảnh thiếu thốn chuỗi cung ứng và nhân sự do tác động của dịch.

Cho tới nay, những xáo trộn của thị trường kiểm toán nhìn chung chưa tác động nhiều đến tiến độ của các công tác kiểm toán tại Hoa Kỳ, song các hãng kiểm toán này đều đang trông chờ một sự thay đổi về quy trình kiểm toán vì các hệ thống hoặc nhân sự có thể sẽ không có sẵn trong thời gian tới. Các công ty kiểm toán tại Hoa Kỳ trước đó đã gấp rút gói ghém sổ sách để kịp cho việc nộp các báo cáo kiểm toán năm vào tháng

02/2020, trước khi dịch Covid-19 bắt đầu bùng phát rộng rãi và các biện pháp kiểm dịch, cách ly có thể được áp dụng.

Không chỉ ở Hoa Kỳ, các cơ quan, văn phòng kiểm toán tại các quốc gia khác hiện cũng đang xây dựng kế hoạch ứng phó khẩn cấp và yêu cầu nhân viên hạn chế di chuyển trong thời gian này như một biện pháp tự phòng vệ. Tuần trước, một nhân viên của Hãng kiểm toán Deloitte tại Anh phải nhập viện do dương tính với Covid-19. Hãng này đã tạm thời đóng cửa

các văn phòng tại Thủ đô London để phục vụ công tác khử trùng toàn bộ.

Còn tại Trung Quốc, sự bùng phát mạnh mẽ của Covid-19 đã khiến mọi công tác kiểm toán nội bộ và các cuộc họp chủ chốt trong ngành đều bị trì hoãn. Điều này dẫn tới việc nhiều công ty tại Trung Quốc chậm trễ trong việc nộp các báo cáo kiểm toán thường niên.

Nhằm ứng phó với những diễn tiến khó lường của Covid-19, nhiều hãng kiểm toán danh tiếng đã xây dựng những kế hoạch,

chỉ dẫn nội bộ. PwC, EY và KPMG đều ra những quy định hạn chế đi lại tới các nước đang chịu ảnh hưởng của dịch.

Các hãng kiểm toán này cũng khuyến khích nhân viên tăng cường họp nhóm qua các thiết bị thông minh và các công cụ làm việc từ xa nhằm hạn chế tiếp xúc trực tiếp. Song song với đó, ban lãnh đạo các công ty kiểm toán cũng làm việc với các khách hàng, đối tượng được kiểm toán và các nhà làm luật để đảm bảo tính thống nhất của công tác kiểm toán và báo cáo tài chính trong bối cảnh thay đổi nhanh chóng của tình hình dịch bệnh và điều kiện thị trường của ngành nghề. ■ *(Theo Bloomberg và Wall Street Journal)*

HOÀNG BÁCH